

03/17

14. ROČNÍK • NEPRODEJNÉ

Tento projekt
zaměřený na integraci
cizinců je financován
Ministerstvem vnitra
České republiky

SLOVO

Bulletin pro cizince a o cizincích

Změny cizineckého práva

**Aktuální odpověď
na věčné migrační téma**

Fond dalšího vzdělávání

K srdci národa přes žaludek

**Mladá generace Vietnamců
jde už jiným směrem**

Cultura latina

OBSAH 03/17

Změny cizineckého práva	4
Aktuální odpověď na věčné migrační téma	6
Fond dalšího vzdělávání	8
Pražský magistrát hostil mezinárodní konferenci o integraci cizinců	9
Dohoda o provedení práce	11
Příspěvek na bydlení	13
O terapii příchodích	14
Multikulturní škola byla dílem náhody	15
K srdci národa přes žaludek	16
Mladá generace Vietnamců jde už jiným směrem	17
České divadlo mluvící arabsky	18
Díky tanci můžu být sám sebou	19
Dvě velké lásky venezuelské krásy	20
Hudbu máme v krvi	21
Zažít město jinak	22
Barevná devítka - festival bez předsudků	23
Tradiční indický duchovní festival vozů	24
Integrační centra	24

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři, určitě jste už informovaní (aspoň rámcově), že od poloviny srpna platí velká novela cizineckého zákona, která přináší spoustu novinek. V našem článku na straně 4 se na ni můžete blíže podívat a pečlivě se seznámit s těmi nejzásadnějšími změnami. Pro ty, kteří se předem leknou, když se jen objeví slova jako novela cizineckého práva, je třeba říci, že změny v cizinecké legislativě se uplatní až v pobytových řízeních zahájených od 15. 8. 2017. Řízení o žádostech zahájená před tímto datem se budou dále spravovat dle dosavadních norem účinných ke dni zahájení řízení, tedy dle dříve používaných norem.

Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty letos uspořádalo konferenci, na níž se mluvilo o aktivním zapojení migrantů a umění do procesu integrace a o tvůrčích programech, kterými se konsorcium snaží zlepšit začleňování cizinců do české a německé společnosti. Jednoduše řečeno, diskutovalo se o tom, co se všechno dělá a ještě se může udělat na lokální úrovni, aby se menšinová cizinecká komunita co nejvíce integrovala do většinové společnosti. Konference se zúčastnilo přes 60 zástupců neziskových organizací, státní správy, městských institucí, divadel, knihoven, komunitních center a migrantských spolků. Bylo tam možné slyšet zajímavé informace o integračních projektech a tvůrčích programech pro cizince. Podívejte se kolem sebe, možná se právě ve vaší městské části, nebo ve vašem městě právě něco zajímavého a užitečného děje.

Podobně stojí za pozornost také mezinárodní konference o integraci cizinců uspořádaná na poli Magistrátu hlavního města Prahy v červnu letošního roku. V článku o konferenci se také dočtete, jakým způsobem pracují v oblasti soužití a integrace města Madrid, Tilburg nebo Helsinky.

Pokud už vás nebaví stále dělat v práci jednu a tutéž činnost, chtěli byste něco změnit, hledat nové zaměstnání, zvýšit svoje šance na trhu práce, doporučujeme článek na straně 8. Dostanete v něm potřebné informace a najdete tam i odpovědi na vaše otázky. Ministerstvo práce a sociálních věcí totiž umožňuje cizincům další vzdělávání, podle čehož se jmenuje i jeho příspěvková organizace – Fond dalšího vzdělávání. Ta nabízí dva projekty: Podpora cizincům a Vzdělávání praxí. Co se všechno můžete naučit na několikadenním vzdělávacím kurzu se dozvíte v textu. To vás může inspirovat, abyste usměrnili své plány a pokračovali ve své kariéře.

Vy, kteří jste z různých důvodů toto léto necestovali do své vlasti, měli jste přesto příležitost přeletět půl světa na křídlech multikulturních akcí, které se uskutečnily v celém Česku. Podívejte se, co všechno organizovala Integrační centra (od strany 25) celé léto, Česká republika se stala opravdovou multikulturní společností. Mohli jste ochutnat atmosféru a speciality z Mexika, Jižní Ameriky, Afriky, Indie, Vietnamu, Mongolska, Balkánu... Pokud jste akce prosvíhli, v článku se zároveň dozvíte, co všechno se ještě připravuje na podzim.

Příjemné čtení vám přeje
Dragoljub Matić

ÚSPĚŠNÁ ŽÁDOST O POBYT X

Změny cizineckého práva účinné od 15. 8. 2017

Text: Tomáš Verčimák

Milí čtenáři, jistě jste již zaregistrovali, že legislativním procesem proběhla velká novela cizineckého práva, která přinese spoustu novot v jeho aplikaci. Tematicky aktuální článek zaměříme právě na velkou novelu (nejen) cizineckého zákona publikovanou ve sbírce zákonů pod č. 222/2017 Sb., která nabyla účinnost dne 15. 8. 2017.

Přestože hlavními důvody jejího přijetí byly nově upravené instituty sezónního zaměstnávání a přeshraničního převádění zaměstnanců uvnitř podniku, do textu zákona se nakonec dostaly i další novinky. Změn je obrovské množství, pojďme se proto stručně podívat alespoň na ty nejzásadnější.

Jak novela zasáhne pobytová správní řízení?

Pro začátek je důležité říct, že změny v cizinecké legislativě se uplatní až v pobytových řízeních zahájených od 15. 8. 2017. Řízení o žádostech zahájená před tímto datem se budou dále spravovat dle dosavadních norem účinných ke dni zahájení řízení, tedy dle dříve používaných norem. Jak se tedy schválené změny budou skutečně projevovat v praxi správních orgánů (Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR a Policie ČR) ukáže až nejbližší období.

Bude též zajímavé sledovat, jak se změny projeví v praxi zdejších soudů, které budou i nadále přezkoumávat zákonnost vydaných rozhodnutí v pobytových věcech. V rámci legislativního procesu se totiž našťastí neujal nápad, dle kterého měly být pobytové věci vyjmuty ze soudního přezkumu.

Vybrané procesní změny v pobytových řízeních

a) správní poplatky

Změnou, na kterou budou neinformovaní žadatelé o pobytová oprávnění nejčastěji narážet, je bezpochyby platba správního poplatku již při samotném podání žádosti. Doposud se správní poplatek v řízeních, na jejichž konci se vydávaly biometrické průkazy (dlouhodobé a trvalé pobyty cizinců ze třetích zemí), platil až při převzetí průkazu. Nezaplacení poplatku za žádost o vydání či prodloužení pobytového oprávnění má přitom za následek zastavení řízení. Část dosavadního správního poplatku se nově hradí na začátku správního řízení a část na konci. Správní poplatek se platí formou kolkových známek. V krajním případě lze na písemnou výzvu správního orgánu poplatek za přijetí žádosti zaplatit i bezhotovostně převodem na účet určený ve výzvě. Níže připojujeme systém platby správních poplatků zveřejněných v sekci „CIZINCI“ na stránkách Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz):

b) žádosti podávané na zastupitelském úřadu ČR v zahraničí

Z důvodu často přeplněného a tím nefunkčního registračního systému Visapoint uznávala soudní praxe i podání žádostí učiněná mimo tento systém. Nově se v cizineckém zákoně uvádí registrační povinnost jako jediná přípustná možnost správného podání žádosti, jestliže je v daném místě používána. Otázkou bude, jak se k dané problematice budou stavět soudy, bude-li systém Visapoint i nadále v některých

Typ žádosti	Poplatek	
	za přijetí žádosti	za vydání průkazu
žádost o vydání povolení k DP	1 500	1 000
- žádost osoby mladší 15 let	700	300
žádost o vydání zaměstnanecké karty	1 500	1 000
žádost o vydání modré karty	1 500	1 000
žádost o vydání karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance	1 500	1 000
žádost o vydání povolení k trvalému pobytu	1500	1 000
- žádost osoby mladší 15 let	700	300
žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění	300	200

Typ žádosti	Poplatek	
	za přijetí žádosti	za vydání průkazu
žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu	1500	1 000
- žádost osoby mladší 15 let	700	300
žádost o prodloužení zaměstnanecké karty	1 500	1 000
žádost o prodloužení modré karty	1 500	1 000
žádost o prodloužení karty vnitropod. převed. zaměstnance	1 500	1 000
žádost o prodloužení průkazu o povolení k trvalému pobytu a průkazu o povolení k pobytu azylanta	1500	1 000
žádost o prodloužení průkazu osoby s dočasnou ochranou	700	300
žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění	700	300

zemích nefunkční pro běžné žadatele. Zákon na straně druhé výslovně umožňuje obejít povinnost registrace v systému Visapoint v případě vládních projektů na podporu imigrace (například v současnosti probíhající projekt na podporu zaměstnávání ukrajinských žadatelů o zaměstnanecké karty).

Novinkou je též ještě nižší formálnost zpracování podaných žádostí ze strany zastupitelských úřadů, když může být žádost označena za „nepřijatelnou“, přičemž zákon neumožňuje odvolání vůči takovému vyřízení žádosti. V případě označení žádosti za nepřijatelnou se řízení končí a o žádosti se dále nerozhoduje. To se bude týkat zejména žádostí o dlouhodobá víza (například nezaplacení správního poplatku za přijetí žádosti, nedoložení všech požadovaných náležitostí, neobstarání tlumočnicka pro jednací jazyk). Nepřijatelnou bude též žádost o vydání povolení k trvalému pobytu či dlouhodobému pobytu nebo o dlouhodobé vízum, nebude-li žadatel registrován v systému Visapoint, pokud je v daném místě povinná.

c) některé doklady pouze v originále

O tom, že cestovní doklad (nejčastěji cestovní pas) bylo možné i doposud předkládat k žádostem jen v originálu, nebylo pochyb. Nyní však bude potřebné dokládat v originálu též veškeré matriční doklady (například rodný a oddací list) a doklady o účelu pobytu na území ČR. Nelze přitom zapomenout, že tyto doklady musí být pro potřeby správního řízení úředně přeloženy do českého jazyka a je-li to potřebné, musí být superlegalizovány nebo opatřeny apostilou.

d) opět změny v některých lhůtách pro podání žádosti

Doposud platilo, že prodloužování většiny povolení k dlouhodobému pobytu bylo možné učinit i v poslední den jejich platnosti. Nově se tato možnost zavádí i pro zaměstnanecké karty. Pozitivní změnou též je, že pokud poslední den platnosti daného povolení k dlouhodobému pobytu připadne na den pracovního pokoje (víkend, svátek), lze žádost o jeho prodloužení podat ještě následující pracovní den. Připomeňme, že obecný počátek lhůty pro podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu připadá na 120. den před skončením platnosti povolení.

e) žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu

Rodinní příslušníci občanů EU, kteří chtějí požádat o vydání povolení k přechodnému pobytu, aby mohli společně s občanem EU na území ČR pobývat, se musí k podání žádosti dostavit osobně. Do 14. 8. 2017 tato povinnost neplatila a žadatelé mohli žádost podat i poštou nebo datovou schránkou.

Pokud mluvíme o žadatelích o vydání povolení k přechodnému pobytu, je potřeba zmínit, že z výjezdního příkazu již nebude možné požádat o toto povolení, pokud bude cizinec rodinným příslušníkem občana ČR. Paradoxně se tak budou v lepší situaci ocitat cizinci, kteří jsou rodinnými příslušníky jiných občanů EU. Toto pravidlo se však jistě brzy stane předmětem soudního přezkumu zdejších soudů, jde-li o faktické znevýhodnění rodinného života občanů ČR na úkor jiných občanů EU.

Nové účely dlouhodobých pobytů

a) sezónní zaměstnání

Jedná se o účel pobytu, který lze uplatňovat pouze na základě dlouhodobého víza, jehož maximální délka platnosti je omezena zákonem na 6 měsíců. Nad rámec této doby nebude možné dlouhodobé vízum prodloužit, ani nebude možné požádat z takového víza o jiné pobytové oprávnění na území České republiky.

Žádosti cizinců, kteří již na území ČR sezónně zaměstnání byli, přičemž žádají o dlouhodobé vízum za účelem sezónního zaměstnání znovu, budou vyřizovány přednostně. Pro úplnost se hodí dodat, že za

účelem sezónního zaměstnání lze požádat i o krátkodobé vízum (to se např. týká občanů Ukrajiny, kterým byla jinak nedávno zrušena vízová povinnost v případě nevýdělečných krátkodobých pobytů).

b) vnitropodnikové převedení zaměstnanci

Nově cizinecký zákon pozná i povolení k dlouhodobému pobytu a výkonu zaměstnání na pozici manažera, specialisty nebo zaměstnaného stážisty na základě dočasného vnitropodnikového převedení. Dočasné převedení v rámci podniku lze u cizince, který je občanem třetí země, vyřídít jak ze zemí EU, tak i ze zemí mimo EU. Nevýhodou tohoto povolení k dlouhodobému pobytu je nemožnost prodloužení jeho maximální platnosti (3 roky pro manažery a specialisty a 1 rok pro stážisty).

c) významné investování

Vedle běžného účelu podnikání novelizovaný cizinecký zákon počítá i s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem investování. Z důvodu poměrně složitých požadavků na získání takového povolení (například v případě dokládání, že se jedná o významnou investici či konkrétní plán významné investice) lze očekávat nízkou využívanost tohoto povolení.

Změny v zaměstnávání

Držitelé duálních zaměstnaneckých karet (2 v 1) mohou nyní ve lhůtě 60 dnů od skončení dosavadního pracovního poměru požádat Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra o udělení souhlasu se změnou zaměstnavatele. Pokud to neudělají, platnost aktuální zaměstnanecké karty ze zákona zaniká. Dlužno dodat, že cizinecký zákon nyní skončení pracovního poměru nijak nelimituje pouze pro určité případy, takže cizinec může podat výpověď sám bez uvedení důvodu a následně požádat o schválení změny zaměstnavatele. Naopak pokud držitelé duální zaměstnanecké karty chtějí pracovat i na další pozici, pro její schválení není potřeba splňovat základní podmínku týdně 15hodinové pracovní doby.

Zákon nově klade určité podmínky i pro zaměstnavatele, kteří chtějí zaměstnávat cizince ze třetích zemí. Zaměstnavatelé tak budou v určitých oblastech zkoumání též jako žadatelé samotní (např. jestli mají skutečné sídlo, jestli skutečně vyvíjí podnikatelskou činnost uvedenou v živnostenském rejstříku, jestli u nich v minulosti nedocházelo k nelegálnímu zaměstnávání). Pokud bude zaměstnavatel označen za „nespolehlivého“, žádost cizince o zaměstnaneckou kartu bude zpravidla ohrožena.

Další novinkou je znovuotevření možnosti agenturního zaměstnání cizinců v určitých případech. Týká se držitelů zaměstnaneckých karet, kteří mohou být po předchozím souhlasu Ministerstva vnitra dočasně přiděleni k výkonu práce k jinému zaměstnavateli. Pracovní pozice, na kterou budou přiděleni, musí být v evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zaměstnaneckých karet.

Další zásadní změnou je nemožnost požádat o vydání či prodloužení tzv. neduální zaměstnanecké karty pro jednatele či společníky obchodních společností (případně členy či členy statutárních orgánů družstev), kteří mají povolení k zaměstnání vydané Úřadem práce ČR a plní úkoly plynoucí z předmětu činnosti dané společností (nebo družstva). V každém případě však tyto osoby budou muset požádat Úřad práce ČR o vydání, resp. prodloužení povolení k zaměstnání, pokud pracovní úkoly budou chtít i nadále v dané právnické osobě plnit.

Další vybrané změny cizineckého zákona

Významnou změnou účinnou od 15. 8. 2017 je též omezení změny účelu povolení k dlouhodobému pobytu na podnikání. Možnost změny účelu dlouhodobého pobytu se totiž nyní otevírá pouze pro

cizince, kteří jsou držiteli platného povolení k dlouhodobému pobytu a na území ČR pobývají alespoň po dobu 5 let. Pro cizince, kteří zde pobývají za účelem investování, resp. pro rodinné příslušníky po dosažení zletilosti nebo po splnění podmínky 3 let pobytu, takové časové omezení neplatí.

Časové omezení možnosti změnit účel pobytu se obecně rozšiřuje i na cizince pobývající zde dlouhodobě za účelem strpění. O změnu účelu dlouhodobého pobytu můžou požádat až po 3 letech pobytu za účelem strpění.

Zletilé, ale nezaopatřené děti již nemůžou požádat o vydání povolení k trvalému pobytu bez splnění podmínky nepřetržitého pobytu v délce 5 let, pokud chtějí na území ČR pobývat s rodiči, kteří již povolením k trvalému pobytu disponují.

U žádostí o vydání povolení k trvalému pobytu po 5 letech nepřetr-

žitého pobytu se doba pobytu v rámci tzv. fikce osvědčované překlenovacími štítky (např. v době řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu) nebude automaticky započítávat. Do potřebné doby 5 let pobytu se taková doba započte pouze tehdy, vydá-li nakonec Ministerstvo vnitra kladné rozhodnutí o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.

Všechny články bulletinu Slovo jsou ONLINE

Celou sérii článků právníka Tomáše Verčimáka *Úspěšná žádost o pobyt* můžete sledovat také na webových stránkách organizace Slovo 21. Bulletin Slovo je online ke stažení, a to včetně archivních výtisků. Navštivte webové stránky: www.slovo21.cz.

Pro více informací o tom, jak postupovat v pobytové žádosti, nás můžete kontaktovat zde:

InBáze, z. s., Legerova 50, Praha 2 (nad vchodem do výťahu metra I. P. Pavlova); tel.: (+420) 739 037 353, e-mail: info@inbaze.cz

Poradenství pro cizince zdarma: V České republice působí neziskové nevládní organizace a integrační centra, která poskytují zdarma poradenství v oblasti pobytové legislativy, zaměstnání, vzdělávání, bydlení, zdravotnictví, zdravotního a sociálního pojištění aj. Tyto organizace jsou placené státem a pracují v nich vzdělaní a zkušení odborníci. Seznam organizací, na které se můžete po celé ČR obrátit, naleznete například v adresáři www.cizinci.cz.

Aktuální odpověď na věčné migrační téma

Text: Goranka Oljača

Integrace jako výzva – kreativní přístupy jako odpověď je název konference, kterou letos uspořádalo Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty. Místo nezáživných administrativních formulací, které se více nebo méně léta opakují – občas i do slova opisují –, se účastníci pokusili jinak uchopit společný život ve městech a místech, kde žijí, bydlí a pracují spolu příslušníci většiny a menšin. Zájem o téma byl obrovský a akce se zúčastnilo přes 60 zástupců z neziskových organizací, státní správy, městských institucí, z divadel, knihoven, komunitních center a migrantských spolků. O čem mluvili? Hlavně o aktivním zapojení migrantů a umění do procesu integrace, o svých tvůrčích programech, kterými se snaží zlepšit začleňování cizinců do české a německé společnosti.

Například pod stejnou střechou v komunitním středisku Kontakt Liberec našli společný prostor senioři, příslušníci národnostních menšin, zdravotně a sociálně znevýhodněné osoby a migranti. Podle slov koordinátorky Veroniky Dufkové se skrze spolupráci s odborem sociálních věcí města Liberec snaží navázat vztah s dětmi, které mohou být ohrožené právě tím, že se do města přistěhovaly. „Organizujeme pro ně tábory, pobyty v přírodě a jednorázové akce. Z větších

projektů je asi nejvýznamnější Letní festival cizinců a národnostních menšin, který už po šesté na hlavním libereckém náměstí představuje tyto minority a prolíná je formou kultury, gastronomie a podobně. Festival už získal věhlas v Liberci, navštěvuje ho kolem 1 500 lidí a z dalších našich aktivit bych zmínila výstavu s názvem *Tady jsem doma* – na celkem 15 panelech zachycuje tváře cizinců a příslušníků národnostních menšin, kteří žijí v Libereckém kraji.“

Príspevková organizace Praha 14 kulturní pořádá různé kulturně-společenské akce a migrační témata nemůže přehlížet, protože v MČ Praha 14 a zvláště na sídlišti Černý Most žije mnoho migrantů. A jak to dělá? Stejně jako v Liberci i zde organizuje festival kultur. Zdá se, že je to vhodná forma, díky níž se kultury stávají nástrojem pro zvýšení kvality života všech obyvatel městské části. Tereza Němečková, vedoucí volnočasového centra Plechárna, říká, že Festival chutí na Plechárně, který se konal v rámci Festivalu kultur, přitáhl skoro 600 lidí: „Hlavním tahákem bylo jídlo a jen podprahově byly zařazeny aktivity, které se zabíraly podmínkami života cizinců u nás. O půl roku později jsme pořádali filmový festival, který se tematicky vyloženě věnoval životu cizinců. Schovali jsme to sice pod propagaci hlavního filmu s Clintem Eastwoodem i s popcornem, ale stejně jsme širokou veřejnost nenalákali – přišlo 50 lidí.“

„V žádných statistikách o migrantech u nás nenajdete údaje o tom, kolik vzdělaných, kreativních, talentovaných a velmi aktivních cizinců chce něco dělat pro to, aby se začlenili do obyčejného života české společnosti,“ tvrdí Viktoria Golovinová, jedna ze spoluzakladatelek a dobrovolnic sdružení Amiga. Jejich dlouhodobý dobrovolnický program se zaměřuje na integraci cizinců skrze dobrovolnickou práci. Jsou známí celou řadou aktivit, mezi něž patří různé kurzy pro migranty, spolupráce s Klubem aktivního stáří v MČ Praha 2, rukodělné dílny a poskytování informací migrantům. „Když bylo založeno sdružení, vůbec jsme nevěděli, že existují nějaká občanská sdružení, která pomáhají cizincům. A teď máme kolem 50 aktivních dobrovolníků z řad cizinců, kteří sami nabízejí pomoc, naučili se česky, jsou integrováni do společnosti, nejsou v roli žadatelů. Pomáháme české společnosti – já si myslím, že je to úspěch,“ vypráví Ruska Golovinová o příkladu, kdy integrace vzniká zezdola, právě migranti udělali ten první krok v nové společnosti.

Jaké dopady má tato pěkně dlouhá série aktivit? „Pro mě je hlavní dopad to, že se nám podařilo vytvořit místo, které je vnímáno všemi zúčastněnými jako bezpečné,“ říká Tereza Němečková za organizaci Praha 14 kulturní. „Ať na dětském hřišti, skateparku, v kavárně nebo grilovacím koutku a v komunitní zahradě jsou všichni vítáni. Je to prostor, který umožňuje stírat bariéry, bourat vzájemné předsudky. Teď už tam chodí senioři a „skejtáci“, nebojí se a nepřekáží si.“

Když Němečková přemýšlí o nástrojích, jak více zaujmout většinové obyvatele, zatím upřednostňuje spíš jídlo, sport a volnočasové aktivity než odborné diskuse o uprchlictví a těžkopádné legislativní otázky. „Když se do nejbližšího sousedství přistěhovala irácká rodina, byli jsme první, kteří jsme o ní věděli. Jejich starší syn totiž začal chodit do skateparku, za ním šel jeho bratr a postupně k nám začali chodit i jejich rodiče. Zúčastnili se našich akcí, vařili nám, takže takhle jsme je přitáhli. Sledovala jsem nedávno docela zábavnou scénu, kdy irácký otec doprovodil své syny do skateparku a vedle byl náš, jak mu říkáme, místní „nácek“ se svým dítětem a všichni si tam spokojeně hráli. To považuji za integrační proces.“

Kreativita je potřebná i ve vztazích, jak něco prosadit nebo vyjít s málo penězi, jak s lehkostí přistupovat k těžkým tématům a jak dál rozvíjet komunikační síť. „Nám se velmi daří pracovat přes sociální síť,“ říká Viktoria Golovinová. I v „Praze 14 kulturní“ mají dobré zkušenosti s Facebookem u masovějších akcí. U projektů, do kterých hlavně chtějí zapojit migranty, se především osvědčuje osobní rovina a angažmá komunitních koordinátorek. „Jde o to, vytvořit nějakou prvotní důvěru – ty lidi si získat, aby se nebáli k nám vůbec

přijít, potom je zapojit do nějakého projektu. Když jsme ale zkoušeli s divadelním představením, nepodařilo se nám je oslovit – styděli se, nechtěli sebe prezentovat a všichni řekli: „To ne“.“

Kreativita jinak

Na stejnou otázku ale jiné organizace získaly odlišné odpovědi. Cizinci jim řekli: „Ano“. Divadlo Archa jako první vstoupilo do experimentu. Umělecká vedoucí divadla a režisérka Jana Svobodová vypráví: „Když jsem v roce 2004 otevřela časopis Respekt, tak jsem tam viděla fotku a na té fotce byla mříž a za mříží malé dítě. Pod ní bylo napsáno něco jako: Nový uprchlický tábor tam a tam v nějakém lese – obyvatelé se bouří, mají strach. To byl pro mne vlastně úplně zásadní impuls, kdy jsem si řkala, že tady jako divadelník můžu něco udělat a ten projekt bude pro ty nejbližší sousedy, kteří mají právě ten strach. Moje největší touha a sen je, abychom zasáhli tu většinovou společnost.“

Tuto touhu paní Jana důsledně uskutečňuje od roku 2005, kdy společně s obyvateli uprchlického tábora Červený Újezd realizovala představení „Putování za snem.“ „Nás zajímají momenty, které jsou ožehavé, které jsou nějakým způsobem trnem v oku společnosti,“ vyprávěla mi tehdy před pražskou premiérou. „Zásadním cílem našeho projektu je, představit uprchlíky jako rovnocenné partnery, lidské bytosti, přátele, proto s nimi děláme divadelní představení.“

„Pro mne je důležité, že věřím, že divadelní nástroj a výraz může dát hlas někomu, kdo by ho běžně nedostal. Je to také cesta vytvářející bezpečné prostředí, které boří anebo aspoň změkčuje existující bariéry ve společnosti,“ řekla režisérka Svobodová letos na konferenci o kreativních přístupech k integraci.

Velké „ano“ ze strany různých migrantských a menšinových skupin slyšeli i v Divadle utlačovaných. To je založeno na využití životních příběhů, reálných situací a divadelních technik k práci s těmi, kteří mají osobní zkušenost s nějakou formou útlatku. Lektorka Líza Urbanová vysvětlila, jak vznikají jejich představení: „Sběr těch životních příběhů se stane jakýmsi stavebním materiálem, ze kterého se postaví výsledný dramatický tvar a ten se potom prezentuje formou Divadla fórum. Představení má moderátora, který komunikuje s diváky a vysvětlí jim, že by se měli společně s námi zamyslet nad tím, kde protagonista udělal chybu nebo kde měl jednat jinak, aby celý jeho příběh dopadl nějak lépe. Posléze do toho diváci různě vstupují a zkouší realizovat svoje nápady, čímž dojde k přirozené formě komunikace mezi těmi dvěma skupinami lidí, která podle našich zkušeností strašně dobře funguje.“

Konsorcium jako organizátor konference, za podpory pražské kanceláře nadace Heinrich-Böll-Stiftung, si přálo ukázat, jak se dá integrace dělat dobře a hlavně, že je nejdůležitější v ní být aktivní – zapojovat nejenom většinovou společnost a migranty, ale také města a obce. Prezentované německé příklady tomu vzorně nasvědčily.

„Bohužel časový prostor konference byl omezený, zejména workshopy probíhaly rychle,“ vysvětluje při prvních analýzách koordinátorka SIMI Eva Čech Valentová. „Už teď je jasné, že na některá z témat se bude hodit samostatný workshop, například o angažovaném divadle nebo pořádání výstav a participativních aktivit, kde se zapojuje veřejnost s migranty ve veřejném prostoru“. Konsorcium agilně už připravilo doporučení a praktické rady, ze kterých zájemci mohou čerpat inspiraci pro vytváření svých projektů. V tom kontextu se také přemýšlí o tom, že by se vládní Koncepce integrace cizinců na příští rok měla doplnit o projekty angažovaného umění nebo dobrovolnictví migrantů.

Projekty Fondu dalšího vzdělávání pomáhají v uplatnění na trhu práce

Text: Jan Hamrník

Ilustrační foto: Archiv fondu

Chtěla zvýšit svoje šance na trhu práce, získat potřebné informace nebo se dozvědět, kde je najít, zlepšit si češtinu. Především z těchto důvodů paní Zoryana poznala Fond dalšího vzdělávání, příspěvkovou organizaci Ministerstva práce a sociálních věcí. Konkrétně jeho dva projekty: nejprve absolvovala kariérní poradenství a vzdělávání v měkkých dovednostech, občanské a finanční gramotnosti (projekt Podpora cizincům), na začátku srpna nastoupila na praxi, jako pracovník cestovní kanceláře v cestovní agentuře SKOL, s. r. o., (projekt Vzdělávání praxí). A kromě toho průběžně sleduje inzeráty, aby mohla využítovat vše, co se za uplynulý půlrok naučila a dozvěděla.

Ale pěkně popořadě... O možnostech, které jí nabízí projekt Podpora cizincům, se paní Zoryana dozvěděla na Úřadu práce ČR. Podrobnosti si vyslechla na informační schůzce, zanedlouho už se hlásila na první poradenské „hodině“ u Martiny Vácové, specialistky pro uplatnění na trhu práce ve Fondu dalšího vzdělávání. „Byla vysoce motivovaná a spolupráci brala velmi vážně. Ráda by našla práci v kolektivu s kvalitními vztahy. Bohužel se stále cítí být na českém pracovním trhu diskriminovaná, a to s ohledem na věk a cizí státní příslušnost,“ líčí Martina Vácová.

Společně s klientkou se domluvily, že v nejbližším termínu se zúčastní pětidenního vzdělávacího kurzu. „Ten byl velice přínosný, zejména příprava na pohovor, byl to praktický nácvik. Na kurz mám jen pozitivní vzpomínky, stejně jako na přátelské lektory,“ vypráví sympatická Ukrajinka, která vyzdvihuje zejména nácvik pohovoru a rady, jak správně sestavit motivační dopis.

Ostatně jak životopis, tak motivační dopis si účastníci kurzu sami napíší v rámci e-learningu, který doplňuje prezenční část stu-

dia. Na ní se cizinci, kromě již zmíněného, seznámí s legislativním minimem z oblasti pracovněprávních vztahů, získají informace týkající se složitého daňového systému nebo se dozvědí o kulturních specifikách České republiky (nejen) na trhu práce. To vše na maximálně interaktivní bázi, lektori působí víc jako průvodci než coby „klasičtí učitelé“. „Vyšší sebejistota, zdravá průbojnost, kvalitní sebeprezentace, to jsou klíčové kompetence, které paní Zoryana po absolvování kurzu a několika individuálních konzultacích bude moci využít nejen v soukromém, ale i pracovním životě,“ uvádí Martina Vácová.

Ta s klientkou hovořila o pozici sociální pracovnice, která ji zaujala, nakonec se ale vysokoškolsky vzdělaná žena rozhodla, že se vydá jinou cestou a bude hledat zaměstnání v oblasti cestovního ruchu, kde již pracovala. „Martina mi řekla, že na Fondu dalšího vzdělávání je ještě jiný projekt, který nabízí stáž,“ říká paní Zoryana. V projektu Vzdělávání praxí zrovna byla vypsaná vhodná pozice. A paní Zoryana úspěšně absolvovala pohovor...

„Pozice obnáší zejména administrativní podporu a pomoc při zpracovávání rezervací a fakturace. Paní Zoryana byla vybrána jako vhodný kandidát nejen proto, že splňovala podmínky pro zapojení do projektu, ale zároveň měla již zkušenosti jako delegátka cestovní společnosti v České republice,“ říká Kamila Rottová, regionální projektová manažerka pro Prahu a Středočeský kraj. „Stáž by měla trvat dva měsíce, uvidíme, jak to bude probíhat. Teď se se vším seznamuji, zatím to vypadá hezky,“ líčí paní Zoryana.

Když přišla na první poradenskou schůzku, byl konec ledna: „Zvedlo se mi sebevědomí, umím se lépe připravit na pohovor, znám víc zdrojů, kde hledat práci než před kurzem,“ říká paní Zoryana.

Za uplynulého půl roku se pro paní Zoryanu zkrátka změnilo mnohem víc než jen to, že snih v tuzemsku vystřídaly tropické teploty.

Podpora začleňování cizích státních příslušníků na trh práce (Podpora cizincům)

V rámci projektu cizinci absolvují kariérní poradenství, zároveň se mohou zúčastnit kurzu v měkkých dovednostech, finanční a občanské gramotnosti. V případě potřeby (nejčastěji jazyková bariéra) jim je poskytnutý doprovod (komunitní tlumočnick) na úřadech a v dalších institucích, kde si potřebují vyřídit nezbytné náležitosti. Partnerem projektu je Úřad práce ČR.

Kdo se může zúčastnit: uchazeči a zájemci o zaměstnání a ekonomicky neaktivní cizinci (třetích zemí i EU/EHP a Švýcarska)
Místo realizace: Praha, Středočeský, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj

Doba trvání: 1. 3. 2016 – 31. 8. 2018

Vzdělávání praxí pro zvýšení zaměstnatelnosti (Vzdělávání praxí)

Projekt umožňuje zapojení do pracovního procesu pomocí praxí přímo v reálném prostředí firem. Zájemci mají možnost vybrat si z nabízených pozic v rámci celé ČR v databázi na webových stránkách www.vzdelavanipraxi.cz a absolvovat vzdělávání praxí od 1 do 6 měsíců (dle vybrané pozice). Zvýší si tak své dosavadní odborné kompetence, dovednosti, mohou přímo změnit svou pracovní kariéru.

Kdo se může zúčastnit: uchazeči a zájemci o zaměstnání evidovaní na Úřadu práce ČR i v případě, že se jedná o absolventy, osoby po mateřské/rodičovské dovolené a osoby, které jsou znevýhodněné na trhu práce z důvodu vyššího věku (50+) nebo nízké kvalifikace.

Místo realizace: celá ČR

Doba trvání: 1. 4. 2016 – 28. 2. 2019

Projekty jsou financovány z ESF prostřednictvím operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu ČR

Pražský magistrát hostil mezinárodní konferenci o integraci cizinců

Text: Lucie Bultová, Jan Schroth, Marie Říhová
Foto: MHMP

Ve dnech 8.-9. června 2017 diskutovali v Clam-Gallasově paláci v Praze 1 zahraniční odborníci společně s českými kolegy o zkušenostech s integrací cizinců a soužitím obyvatel evropských měst. Konferenci „Výzvy integrace – mezinárodní konference k integraci cizinců na území hlavního města Prahy; Sdílení příkladů dobré praxe“ připravila Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) spolu s Integračním centrem Praha a Slovem 21. Konference pod záštitou radního Jana Wolfa se zúčastnilo přes sto zástupců státní správy, městských samospráv, městských částí, integračních center, neziskových organizací a organizací sdružujících migranty.

Předseda Komise Rady hlavního města pro oblast integrace cizinců a člen zastupitelstva Ondřej Mirovský zdůraznil, že Praha vždy byla místem, kde se potkávaly rozličné kultury, a život v ní byl migrací vždy

ovlivňován. Cizinci nyní představují téměř patnáct procent obyvatelstva města a vedení hlavního města si je tohoto faktu vědomo, a proto mimo jiné zpracovalo koncepci pro oblast integrace cizinců a zřídilo Integrační centrum Praha.

Dle vedoucí oddělení národnostních menšin a cizinců Jany Hajné a metodické vedoucí Integračního centra Praha Ancy Covrigové patří mezi priority a výzvy koncepce integrace mimo jiné užší zapojení městských částí do integrace na lokální úrovni, prohloubení spolupráce s pražskými školami a rozšíření integračních aktivit oslovujících rovněž většinovou společnost.

Klíčovou částí pražské konference bylo sdílení zahraniční zkušenosti, inovativních přístupů a příkladů dobré praxe zejména na lokální úrovni.

Madrid

Ramón Palomino García, ředitel kabinetu starosty Madridu a kancláře Rady pro spravedlnost, sociální práva a zaměstnanost zdůraznil, že podobně jako v Praze a dalších evropských městech, tak i v Madridu dochází k výraznému nárůstu zahraničních obyvatel. Během jedné generace došlo k přirozenému nárůstu počtu migrantů z jednoho na devatenáct procent obyvatel třímilionového města. Migranti pochází především ze zemí Latinské Ameriky, ale například také z Rumunska. Pan García se zaměřil na spektrum sociálních opatření v Madridu, které jsou univerzální a jsou pro všechny obyvatele města bez rozdílu. Jsou poskytovány na místní, regionální, národní a mezinárodní úrovni veřejnou správou, soukromým sektorem, občanskou společností i nevládními organizacemi v rámci distribuce sociálních služeb. Speciálně zaměřené programy na migranty pak cílí na zvýšení jejich informovanosti a poradenství v centrech, kde pracují i samotní migranti jako sociální pracovníci. Důležité je působení interkulturních pracovníků přímo v terénu v těch částech metropole, kde spolu žijí původní i noví obyvatelé. Všichni se pak prostřednictvím svých zástupců mohou potkávat na pravidelném Fóru pro dialog a koexistenci.

Helsinky

V metropoli Finska žije přes 600 tisíc obyvatel, z toho je třináct procent migrantů. Stejně jako v Madridu, ani v Helsinkách se nemluví o integraci cizinců, ale o společném soužití všech obyvatel města bez rozdílu. Rizikovou skupinou jsou zde mladí lidé z různých kulturních prostředí, kteří nemají srovnatelné podmínky s místní populací, a proto jsou zranitelnější.

Za Magistrát města Helsinek vystoupila programová manažerka Irma Sippola, která svou prezentaci zaměřila převážně na mladé

migranty a na inovativní řešení v přístupu k nim. Představila projekty, které pomáhají hledat pracovní příležitosti mladým cizincům bez praxe, poskytují školení mladých migrantů jako profesionálních mluvčích, zprostředkovávají „učení učení“, což vede ke zlepšení školních výsledků. Dále pomáhají rodičům přistěhovalců zorientovat se ve finském vzdělávacím systému či prostřednictvím mladých vrstevníků a jejich názorů poskytují prevenci proti kriminalitě. V rámci prevence xenofobie ze strany místních obyvatel, kteří vyjadřovali obavy o udržení standardu a kvality sociálních služeb, byly spuštěny projekty párování místních starších obyvatel s nově příchozími. Společně mohou trávit volný čas, zlepšit se v jazyce, dozvědět se navzájem něco o sobě a mladým lidem umožňují si i přivydělat peníze. Osvědčenou dobrou praxí je publikování i přímá prezentace příběhů migrantů.

Tilburg

Jako velmi inspirativní byl ze strany českých účastníků hodnocen přístup nizozemského města Tilburgu. Do města na jihu země bylo nedávno přiděleno 1 500 uprchlíků, kteří žijí v místním azylovém zařízení a úřady postupně vyřizují žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Vedení dvou set tisícového města se rozhodlo aktivně zapojit do celého procesu přijetí těchto lidí, aby byla jejich integrace a soužití s místními obyvateli co nejhladší. Tilburg se chce zejména vyhnout neproduktivnímu čekání migrantů v azylových zařízeních a opětovným přetrháváním křehkých sociálních vazeb, které migrant v jednom místě naváže a pak je nucen se zase stěhovat a vazby ztrácí. Programová manažerka Krista van der Heijden prezentovala inovativní model, kdy se celý proces od přijetí migranta až po jeho integraci děje na jednom místě, a to značně rychle a komplexně. Proto poskytuje migrantům osobní přístup a programy integrace individuálně „šité na míru“. Z důvodu prevence xenofobie ze strany části starousedlíků město proaktivně svolává veřejné debaty. Zástupci zastupitelstva včetně starosty a vyškolených pracovníků aktivně hovoří s místními obyvateli v ulicích. Na společných obědech a večerích mají možnost poznat se místní obyvatelé s nově příchozími. I Tilburg využívá osobních příběhů uprchlíků včetně videí s jejich příběhem tak, aby se všichni obyvatelé navzájem poznali.

Kanada

Blok zahraničních prezentací uzavřel Craig Dundas z velvyslanectví Kanady ve Vídni. Věnoval se zejména řízenému přístupu Kanady k migraci a integraci cizinců a struktuře programu soukromého sponzorství migrantů. Nastínil fungující model individuálního zapojení obyvatel do přijímání a začleňování migrantů do kanadské společnosti. V praxi tak individuální sponzoři pomáhají s integrací nově příchozích, což se ukazuje jako velmi efektivní přístup.

České zkušenosti

V panelové diskusi Lenka Šafránková Pavlíčková a Tomáš Jurčík z Oddělení sociálního začleňování Magistrátu města Brna zdůraznili, že i v Brně se snaží přistupovat k cizincům jako ke klientům z jakékoliv jiné skupiny obyvatel města. Za klíčové přitom považují snižování interkulturních bariér v rámci veřejných institucí.

Plzeň byla již před lety nucena adekvátně reagovat na vysoký nárůst zahraničních pracovníků, a přitom využívala i tzv. emergentní projekty, až postupně nastavila i ve spolupráci se státními orgány i neziskovými organizacemi funkční systém komunikace a služeb. Vedoucí Odboru sociálních služeb Alena Hynková a vedoucí Odboru bezpečnosti a prevence kriminality Aleš Průša ale upozornili, že se

Plzeň musí stále vyrovnávat s novými výzvami, například při řešení problémů a konfliktů osob migrujících za prací ze zemí EU, především Rumunska a Bulharska.

Zástupce městské části Praha 14 František Bradáč hovořil na základě dlouholetých zkušeností o vlivu nastavení systému na úrovni celého úřadu městské části na konkrétní práci realizátorů integrace cizinců na lokální úrovni. Obdobné výzvy řeší i na městské části Praha 4. Jan Janoušek z Odboru kanceláře starosty se zamýšlel nad potřebou jasného ukotvení agendy integrace v politice obecních samospráv, které je předpokladem efektivní práce.

Naopak leitmotivem vystoupení Tomáše Taicha z Oddělení integrace cizinců a národnostních menšin městské části Praha 7 bylo hledání vhodných forem aktivní komunikace a informovanosti cizinců ze strany radnice.

Workshop s názvem „Nástroje a zkušenosti k úspěšné integraci“ zorganizovalo Integrační centrum Praha a pozvalo na něj odborníky z Kolína nad Rýnem – z Institutu pro interkulturní kompetenci. Němečtí lektoři diskutovali se zástupci českých integračních center, státní správy a samospráv a neziskovými organizacemi specifika cílových skupin v kontextu interkulturních kompetencí a strategie a nástroje pro práci s nimi.

Druhý workshop s názvem „Proces integrace cizinců – o migrantech s migranty“ zorganizovalo Slovo 21, které se v něm zabývalo procesem integrace, soužití a aktivní participace migrantů. Formou řízených otázek a odpovědí byly prodiskutovány například role municipalit a městských částí, role neziskových organizací při vytváření lokálních projektů a strategií, aktivní účast migrantů na lokální politice, integrace znevýhodněných osob či prevence xenofobie.

DOHODA O PROVEDENÍ PRÁCE (DPP), DOHODA O PRACOVNÍ ČINNOSTI (DPČ)

Text: Michaela Límová

V minulém čísle jsme se na tomto místě věnovali ochraně zaměstnance před propuštěním. Řekli jsme si, že zákaz výpovědi dané zaměstnavatelem v ochranné době pro zaměstnance „na dohodu“ neplatí – u dohod ochranná doba není. Pracovněprávní vztah sjednaný dohodou může skončit opět dohodou obou stran, a to kdykoliv, tedy i v době nemoci zaměstnance. Co to vlastně „dohody“ jsou a pro jaký účel se hodí?

DPP, DPČ a jejich účel

Práce na dohodu je myšlena spíše doplňkově k nějaké hlavní činnosti (hlavní pracovní poměr, studium apod.). „Dohodáři“ jsou zaměstnanci „na zavlaznou“, zaměstnavatel nemá povinnost zadávat práci rovnoměrně, tedy zadávat práci tak, aby pracovní den/týden/měsíc byl podobný jako na pracovní smlouvu. Dohody se tedy sjednávají na práce mimo hlavní pracovní poměr.

Dohoda o provedení práce (DPP)

DPP je určena pro práci, kterou vykonáváte maximálně 300 hodin u jednoho zaměstnavatele za kalendářní rok. Říká se jí také „brigáda“. Nemáte mzdu, ale odměnu z dohody. Přesto i zde platí ustanovení o minimální mzdě, tedy odměna na hodinu nesmí být nižší než 66,00 Kč, tj. 11 000 Kč za měsíc (minimální mzda v ČR od 1. 1. 2017); horní výše hodinové odměny není stanovena. DPP musí být uzavřena písemně a musí obsahovat druh práce, kterou budete vykonávat, dobu, na kterou DPP uzavíráte nebo sjednání na dobu neurčitou.

Z vaší odměny odvádí zaměstnavatel daň 15% (do výše odměny 10 000 Kč 15% srážková daň, nad 10 001 Kč 15% zálohová daň).

(Pozn.: Po skončení kalendářního roku si vyžádejte potvrzení o příjmech ze závislé činnosti. Můžete jej využít pro vyúčtování daně.)

Je-li vaše odměna nižší než 10 000 Kč měsíčně, zaměstnavatel za

vás neodvádí pojistné na zdravotní pojištění ani na sociální pojištění. Přesáhne-li vaše odměna 10 000 Kč měsíčně, začne se vlastně DPP „chovat“ jako DPČ – zaměstnavatel musí odvádět za zaměstnance odvody jako u zaměstnance na DPČ.

(Pozn.: Většina zaměstnavatelů si pozorně ohlíží, aby k této situaci nedošlo, raději „sami sebe“ rozdělí na více subjektů a vás zaměstná u „více zaměstnavatelů“.)

Stane-li se, že jste přechodně pouze zaměstnán/a na dohodu o provedení práce, a máte trvalý pobyt, musíte si zaplatit veřejné zdravotní pojištění v daný měsíc sám/sama – jako osoba bez zdanitelných příjmů. Pokud to neuděláte, může zdravotní pojišťovna evidovat za tyto měsíce dluh včetně penále.

DPP končí:

- když splníte dohodnutý úkol,
- když odpracujete počet hodin podle dohody,
- když odpracujete 300 hodin pro 1 zaměstnavatele za kalendářní rok,
- písemnou dohodou se zaměstnavatelem o tom, že chcete DPP ukončit.

DPP je možné i jednostranně vypovědět, a to z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu. Výpovědní doba je 15denní a začíná běžet dnem, ve kterém byla výpověď doručena druhé smluvní straně (ne tedy 1. den následujícího měsíce!)

(Pozn.: „Dohoda“ o skončení práce je něco jiného. Dohodou může skončit jak pracovní poměr na pracovní smlouvu, tak pracovněprávní vztah, který vznikl na základě dohody (o provedení práce, o pracovní činnosti).)

Dohoda o pracovní činnosti (DPČ)

DPČ je určena pro práci, kterou vykonáváte v měsíčním průměru ma-

ximálně 20 hodin týdně. DPČ musí být uzavřena písemně a musí obsahovat druh práce, kterou budete vykonávat, dobu, na kterou dohodu uzavíráte (určitá nebo neurčitá), a odměnu, kterou za práci dostanete. Nemáte automaticky nárok na dovolenou, ale můžete se na dovolené písemně dohodnout. Nemáte nárok na příplatky za přesčas, za noc ani za svátek, na přestávky v práci, ani na odstupné. Oproti tomu v DPČ musíte mít uvedenou odměnu za měsíc nebo za jednu hodinu práce; minimální odměna na hodinu nesmí být nižší než 66,00 Kč, tj. 11 000 Kč měsíčně (minimální mzda v ČR od 1. 1. 2017).

Je nárok na náhradu škody, která vznikne zaměstnanci při práci. Zaměstnanec je odpovědný za škodu, kterou při práci způsobí zaměstnavateli.

Pracovní dobu určuje zaměstnavatel podle svých potřeb, některé měsíce méně hodin (nebo dokonce žádné) a některé měsíce dostatek hodin. Z toho důvodu se může stát, že za „slabší“ měsíce nebudete mít dostatečný příjem (odměnu) a navíc za vás zaměstnavatel neodvede pojistné na zdravotní a sociální pojištění. Zatímco u sociálního pojištění to „nevadí“ (platí se jen v měsících výdělečné činnosti), pojistné na zdravotní pojištění musíte za dané měsíce odvést sám/sama jako „osoba bez zdanitelných příjmů“ (základní sazba). Hranice příjmu, pod kterou zaměstnavatel neodvádí pojistné, je 2 500 Kč měsíčně. To, zda zaměstnavatel poukazuje pojistné, také bude zájmem zejména zaměstnance, kteří mají v dohledu důchodový věk – za daný měsíc neodejde ani pojistné na důchodové pojištění a tento měsíc nebude tedy vůbec započten.

(Pozn. Doporučujeme nechat si důchodovou správou vystavit přehled dob pojištění. O Informativní osobní list důchodového pojištění žádáte na ČSSZ, www.cssz.cz/.)

Nemocenské pojištění a DPČ – kdy ano a kdy ne

Během práce na dohodu o pracovní činnosti můžete být nemocensky pojištěni/a, ale práce musí být sjednána na dobu delší než 14 kalendářních dnů a výdělek musí být opět vyšší než 2 500 Kč.

Platí tedy, že pokud pracujete na dohodu o pracovní činnosti (DPČ) a v daném měsíci je váš příjem vyšší než 2 500 Kč, pak jste nemocensky pojištěni/a. Pokud některý měsíc nedosáhnete příjmu 2 500 Kč, pak nejste nemocensky pojištěni/a. To je například důležité pro započtení doby nemocenského pojištění na nárok na peněžitou pomoc v mateřství (tzv. mateřská) a také pro nárok na nemocenskou v případě pracovní neschopnosti.

Pokud byste si tedy v předchozích měsících vydělal/a více než 2 500 Kč, ale v aktuálním měsíci méně a současně by u vás nastala pracovní neschopnost, pak by na nemocenské dávky nárok nevznikl. Neschopenka v tomto případě poslouží jen jako „omluvenka“ vaší nepřítomnosti v práci. Při práci na DPČ máte nárok jen na tyto dvě dávky, nevzniká nárok na ošetrovné (péče o nemocné dítě nebo jiného člena domácnosti) a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství.

Skončení práce, která byla sjednána dohodou (DPP i DPČ)

Pracovněprávní vztah sjednaný dohodou může skončit opět dohodou obou stran, a to kdykoliv. Zaměstnanec i zaměstnavatel mohou dát výpověď z jakéhokoli důvodu i bez důvodu. Nejsou další omezení ani po dobu nemoci zaměstnance nebo v době, kdy je doma „na paragraf“ a ošetřuje člena rodiny. Výpovědní doba je pro obě strany stejná – 15

dní – a začíná běžet dnem, kdy je doručena druhé straně. Nepřevezme-li jedna ze stran výpověď doručovanou poštou, platí domněnka doručení.

Pracovněprávní vztah založený dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti je možné ukončit také okamžitým zrušením, ovšem jen v případech, kdy je možné skončit okamžitým zrušením i pracovní poměr (a tolik rozšířená „ztráta důvěry“ mezi ně opravdu nepatří).

Protože jsou „dohody“ určeny pro práce mimo hlavní pracovní poměr, neposkytují ani plnou právní ochranu. Vždy máte silnější pozici s pracovní smlouvou, než při práci na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Plnou právní ochranu poskytuje pouze pracovní smlouva. S pracovní smlouvou máte jistotu, že podle zákona musí zaměstnavatel odvádět sociální pojištění (včetně nemocenského), zdravotní pojištění a daň.

Je/Není:	DPP	DPČ
zkušební doba	/	/
dovolená	/	/
příplatky za práci přesčas, noc, svátek	/	/
přestávky v práci	/	/
odstupné	/	/
náhrada škody, která vám vznikne při práci	✓	✓
odpovědnost za škodu, kterou při práci způsobíte zaměstnavateli	✓	✓
daň	✓	✓
Pojistné – sociální a zdravotní pojištění	/	jen v měsíci s odměnou přes 2 500 Kč
Pojistné – nemocenské pojištění	/	jen v měsíci s odměnou přes 2 500 Kč
garance minimální mzdy	✓	✓

Vstupní lékařská prohlídka, úřad práce – novinky

Kvůli bezpečnosti a ochraně zdraví při práci se před uzavřením pracovní smlouvy vyžaduje vždy vstupní lékařská prohlídka. Jak je to při uzavření některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr? V případě rizikových prací nebo činností, které mají zvláštní podmínky zdravotní způsobilosti, se vyžaduje vstupní lékařské vyšetření také.

Jste-li evidovaný/a na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, týkají se vás novinky v tak zvaném nekolidujícím zaměstnání. Nově již nebude možné v době evidence na ÚP sjednat dohodu o provedení práce. Můžete pracovat na dohodu o pracovní činnosti a dokonce i pracovat na základě pracovní smlouvy, ale smíte si vydělat jen polovinu minimální mzdy. Od 29. července 2017 budou moci dříve uzavřené DPP „doběhnout“, ale nové nebude možné uzavírat. Od 29. října 2017 již nebudou DPP možné uzavřít vůbec, nechcete-li riskovat vyřazení z evidence ÚP.

V textu použito zdroje <http://www.pracovniporadna.cz/>

Pro řešení pracovněprávních otázek se obraťte na kteroukoli poradnu CIC – Sociální poradenství nebo Perspektiva, Praha – Středočeský kraj – Liberecký kraj, www.cicpraha.org.

CIZINCI A BYDLENÍ III.

Příspěvek na bydlení

Text: Jan Matěj Bejček

Vážené čtenářky, Vážení čtenáři,

v tomto čísle bulletinu se budeme věnovat v oblasti sociální podpory tzv. příspěvku na bydlení. O příspěvek na bydlení žádají většinou osoby (rodiny), které mají určitý příjem, avšak v důsledku například ztráty zaměstnání, pracovní neschopnosti (úraz, nemoc), těhotenství, mateřství, stáří aj. jejich příjem nestačí na pokrytí nákladů na bydlení. Může se také jednat o situaci, kdy po pokrytí nákladů na bydlení již nezůstávají prostředky na úhradu dalších potřeb (strava, hygiena, jízdné atd.).

Příspěvek na bydlení je dávkou sociálního zabezpečení vyplácenou ze systému státní sociální podpory. Jedná se o tzv. nepojistnou sociální dávku, což znamená, že pro její čerpání není nutné plnit zákonem stanovenou dobu sociálního pojištění, jako je tomu např. u nemocenské, peněžité pomoci v mateřství či podpory v nezaměstnanosti. Podmínky pro podání žádosti a následnou výplatu příspěvku na bydlení jsou upraveny v zákoně o státní sociální podpoře. Pro jeho obdržení je zapotřebí prokázání tzv. sociální potřebnosti, tedy doložení výše příjmu žadatele včetně s ním společně posuzovaných osob a výše oprávněných nákladů na bydlení žadatele. Za společně posuzované osoby se podle zákona považují všechny osoby, které mají v daném bytě či domě, na nějž je příspěvek na bydlení žádán, hlášeno trvalé bydliště (cizinci ohlašují místo svého bydliště na OAMP MV ČR).

Pozor! Za společně posuzované osoby jsou počítáni všichni, kdo mají v bytě nebo domě hlášeno trvalé bydliště, i kdyby to byly navzájem cizí osoby například ve formě spolubydlení. Při žádosti o příspěvek na bydlení se tedy bude vycházet z celkového příjmu všech osob v domácnosti, i přestože mezi nimi krom spolubydlení neexistuje žádný jiný vztah.

V jakých situacích můžete o příspěvek na bydlení požádat?

O příspěvek lze žádat v situaci, kdy náklady na nájemné (eventuálně jen služby spojené s užíváním bytu/domu) činí více jak 30 % (v Praze 35 %) celkových příjmů žadatele a s ním společně posuzovaných osob.

Pozor! Výše oprávněných nákladů na bydlení je limitována tzv. normativními náklady na bydlení, což jsou „nepřekročitelné“ či „maximální“ náklady na bydlení stanovené státem pro každý rok dle počtu osob v domácnosti a místa bydliště. Například v Praze je při počtu jedné osoby v domácnosti stanoven maximální měsíční náklad na základě nájemní smlouvy 7 720 Kč, při počtu dvou osob 11 004 Kč, při třech 14 896 Kč atd. V menším městě (o počtu obyvatel 10–50 tisíc) je to při jedné osobě 4 950 Kč a při dvou osobách 7 213 Kč atd. Odlišné částky platí u bydlení v družstevních bytech a bytech vlastníků!

Pro stanovení výpočtu příspěvku na bydlení se vychází z úhrady nájemného vždy tři měsíce zpětně před kalendářním čtvrtletím, v němž žadatel o příspěvek žádá. Za tu samou dobu se dokládají celkové příjmy žadatele a s ním společně posuzovaných osob. Nárok

na výplatu příspěvku na bydlení vzniká žadateli, pokud 30 % (v Praze 35 %) jeho příjmu nestačí k pokrytí nákladů na bydlení (do max. výše normativních nákladů) a zároveň pokud je těchto 30 % (v Praze 35 %) příjmů nižších než normativní náklady.

Příklad: Rodina (matka, otec, 8měsíční dítě) žije v pražském bytě o dispozici 2+1, přičemž nájem činí 16 500 Kč včetně poplatků za služby a dodávku energií. Žadatelem o příspěvek na bydlení je otec, jehož příjem činí 14 000 Kč ze zaměstnání. U společně posuzovaných osob, tedy u matky se započítá její příjem 7 600 Kč za rodičovský příspěvek a u dítěte činí příjem 0 Kč. Celkové příjmy rodiny jsou tedy 21 600 Kč. Pro výpočet výše příspěvku se bude vycházet z normativních nákladů na bydlení v hl. m. Praze při počtu 3 osob, což je 14 896 Kč, nikoliv ze skutečného nájmu (16 500 Kč). Přesto i tyto (snížené) náklady na bydlení činí v konečném součtu více jak 35 % celkových příjmů rodiny (rozdíl je celkem 7 336 Kč, tj. 35 % z rozhodného příjmu 21 600 = 7 560, odůvodněný náklad na bydlení 14 896 – 35 % rozhodného příjmu 7 560 = 7 336), čímž rodině vzniká nárok na výplatu příspěvku na bydlení.

Příspěvek na bydlení vyřizuje Úřad práce ČR: <http://portal.mpsv.cz/upcr/>. Žádost o příspěvek na bydlení naleznete zde: <http://portal.mpsv.cz/forms>.

Náležitosti žádosti o příspěvek na bydlení

K formuláři žádosti je nutné vyplnit ještě jeho přílohy:

- ▶ doklad o výši nákladů na bydlení (vždy za kalendářní čtvrtletí),
  - ▶ doklad o výši čtvrtletního příjmu (za každou společně posuzovanou osobu zvlášť),
  - ▶ prohlášení osob, které nemají příjmy rozhodné pro nárok na dávku (pouze u osob, které v předchozím kalendářním čtvrtletí neměly jiné příjmy než rodičovský příspěvek a přídavek na dítě),
  - ▶ doklad o výživném poskytovaném společně posuzovanou osobou (vyplňuje se v případě, že je některá ze společně posuzovaných osob plátcem výživného na dítě),
  - ▶ platná nájemní smlouva nebo doklad o vlastnictví bytu/domu
- Pokud je do okruhu společně posuzovaných osob počítáno i nezaopatřené dítě ve věku od 15 do 26 let, je potřeba k žádosti doložit ještě potvrzení o studiu, nebo potvrzení, která prokazují, že dítě nemůže v důsledku svého zdravotního stavu pracovat nebo studovat nebo je uchazečem o zaměstnání.

Náležitosti žádosti u žadatelů-cizinců:

potvrzení o hlášení pobytu na území ČR po dobu alespoň 365 dnů vydané OAMP MV ČR,

- ▶ platné povolení k pobytu na území ČR,
- ▶ nájemní smlouvy spolu s uvedenou výší nájemného a výší záloh na služby spojené s užíváním bytu, nebo kupní smlouvy k bytu či domu, v němž žadatel bydlí,
- ▶ potvrzení o adrese hlášeného pobytu (dále jen „trvalé bydliště“, které se doloží cestovním dokladem/povolením k pobytu).

Žádost o příspěvek na bydlení nemohou podat osoby, které jsou žadateli o mezinárodní ochranu, či jsou na území ČR hlášeny po dobu kratší než 365 dnů (netýká se občanů EU a osob s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení, vědeckého výzkumu a držitelé zaměstnanecké či modré karty). Dále nemohou o příspěvek žádat osoby žijící v podnájmu či jiné formě bydlení (např. ubytovny, ubytovací zařízení, azylové domy, studentské koleje), protože se jedná o formu dočasného bydlení.

Řešíte otázky spojené s vaší nepříznivou finanční situací? Potřebujete poradit, jak lze vaši situaci řešit a zda máte nárok na podporu státu v rámci systému sociálního zabezpečení? Domluvte si bezplatnou osobní konzultaci s našimi pracovníky:

Tel.: (+420) 739 037 353

E-mail: info@inbaze.cz, socialni@inbaze.cz, pravni@inbaze.cz

Web: www.inbaze.cz

O terapii příchozích

Text: Kateřina Duchoňová

Již od začátku roku 2012 nabízí spolek InBáze, z. s., terapii příchozím migrantům všech druhů pobytu i uprchlíkům. V případě, že se nově příchozí do České republiky potýkají s adaptačními potížemi, cítí se smutní, bezradní, traumatizovaní, mají vztahové potíže, potíže v zaměstnání nebo mají psychické problémy vyplývající z odlišné kultury a zvyklostí, mohou se s důvěrou obrátit na profesionály, kteří poskytují krizovou intervenci, krátkodobou i dlouhodobější psychoterapii. Psychoterapie je poskytována bezplatně, což řeší potíže s chybějícím zdravotním pojištěním i pojištěním komerčním, které ovšem většinou nepokrývá problematiku duševního zdraví a tíživou sociální situaci klientů.

Všichni terapeuti jsou kvalifikovaní ve svém oboru, dále se vzdělávají, jsou samozřejmě vázáni mlčenlivostí a terapii poskytují v různých jazycích.

Terapie aktuálně probíhají v češtině, ruštině, angličtině, ukrajinštině, francouzštině, běloruštině, uzbecké, němčině a španělštině. Vedoucí terapeutkou je paní Věra Roubalová Kostlánová, která se již přes 20 let věnuje práci s migranty a uprchlíky, v minulosti iniciovala i vznik ženských multikulturních skupin, a má tak bohaté zkušenosti s lidmi různých národností.

Kromě českých terapeutů poskytují psychoterapeutické služby i odborníci, kteří jsou sami imigranti a dokážou tak velmi dobře problematice porozumět, je mezi nimi například psycholog Anna Medvedeva původem z Běloruska, ukrajinský psycholog Viktor Pasnichenko nebo Mukhiba Yakubova z Uzbekistánu. Není pro ně často snadné uplatnit se ve svém oboru v českém prostředí, přesto se rozhodli bezplatně pomáhat ostatním příchozím. Poradna se snaží věnovat krizové intervenci, psychoterapii a v případě potřeby i v indikovaných případech psychodiagnostice a farmakoterapii. U klientů-cizinců ovšem bývá problém se zdravotním pojištěním, pokud nemají v ČR azyl nebo trvalý pobyt, nemají nárok na všeobecné zdravotní pojištění, komerční a cenově dostupné typy pojištění potom hradí většinou jen neodkladné a život ohrožující stavy. Poradna proto hledá co nejschůdnější řešení, aby klient nemusel vydat mnoho peněz z už tak nízkého rozpočtu. Někdy se také bojuje se stigmatem psychiatrie, které bývá v mimoevropském kulturním prostředí ještě silnější než u nás. Jde tedy o citlivé moderní terapeutické prostředky a vysvětlení, že návštěva psychologa nebo psychiatra migrantům naopak v případě krize může pomoci.

Je třeba také respektovat kulturní specifika a pracovat i s tím, jak se mohou lišit očekávání a tradice migrantů s českou realitou a jak se co nejlépe adaptovat.

Je třeba respektovat kulturní specifika a pracovat i s tím, jak se mohou lišit očekávání a tradice migrantů s českou realitou a jak se co nejlépe adaptovat.

V rámci projektů InBáze je také nabízeno odborné sociální poradenství, poradenské služby pro rodiny s dětmi, programy pro mladší děti a pro mládež. Často stačí si jen s našimi novými sousedy obvykle popovídat, zjistit tak více o jejich životních osudech a zbavit se zbytečných předsudků, které jsou v posledních měsících čím dál častější.

Pokud se tedy potýkáte s adaptačními nebo psychickými potížemi, můžete se na spolek obrátit, a také pokud by se našel odborník na duševní zdraví, který by měl zájem jako dobrovolník pracovat s migranty, bude vřele vítán.

Spolek InBáze také usiluje o změnu a negativní nastavení řady českých médií vůči příchozím cizincům. Není totiž úplně jednoduché přijít ze země zmítané válkou, přijít tam o členy rodiny, mít závažný hendikep, neumět se domluvit a být v zemi, kde je sice mír, ale vše funguje úplně jinak a ještě se setkávat s nevráživým přístupem. Tito lidé potom začnou propadat úplné ztrátě sebejistoty, úzkostem nebo apatii.

Pro většinou společnost je dobré se někdy zkusit podívat na svět jejich očima. Do ČR přichází samozřejmě také lidé za prací, převážně z Ukrajiny, Bulharska či Rumunska. Ze své ambulantní zkušenosti vím, že bývají v zaměstnání často zneužíváni, finančně podhodnoceni nebo také nedostanou zaplacenou vůbec, přitom je na jejich platu závislá třeba celá rodina. Tito lidé také potom vyhledávají terapeutickou, právní a sociální pomoc.

„MULTIKULTURNÍ ŠKOLA BYLA DÍLEM NÁHODY,“ říká její ředitel Leoš Šebela

Text: Tomáš Dvořák

Foto: Archiv základní školy

„S integrací žáků nemáme v podstatě žádný problém,“ zdůrazňuje šéf školy, kterou navštěvuje 15 různých etnik a národností

Pardubice – Nový školní rok 2017/2018 je tu! Celou řadu zajímavých aktivit v něm chystá Základní škola Bratřanců Veverkových v Pardubicích, která se postupem času vyprofilovala v „multikulturní školu“. Jaké jsou její výhody a nevýhody? Na to jsme se zeptali ředitele školy Leoše Šebely.

Kolik národností vaši základní školu navštěvuje?

V současné době školu navštěvují žáci přibližně 15 různých etnik a národností. V minulosti však bylo národností i dvacet tři. Většina žáků má po jednom z rodičů také české občanství.

Z kterých zemí žáci jsou?

Například z Číny, Vietnamu, Mongolska, Portugalska, Brazílie, Itálie, Švýcarska, USA, Ruska, Uzbekistánu, Sýrie a samozřejmě také ze Slovenska.

Byl projekt „multikulturní školy“ dílem náhody nebo šlo o záměr?

Profilace na multikulturu byla v podstatě dílem náhody. Při pohledu do školní evidence jsme zjistili, že školu navštěvují žáci s „nečeskými“ příjmeními a napadlo nás spočítat, kolik jich ve škole vůbec je a které národnosti jsou zastoupeny.

Jak se podle vás daří integrovat žáky cizích národností do vaší školy?

S integrací žáků na obou stupních nemáme v podstatě žádný problém. Klima školy je zejména v tomto ohledu žákům nastaveno velice příznivě. Problémem však zpočátku bývá jazyková bariéra u některých žáků-cizinců. Ti občas přicházejí téměř jako „tabula rasa“ – bez jakékoliv (byť i základní) znalosti jazyka.

V čem jsou výhody a nevýhody takto zaměřené školy?

Škola jako taková je zaměřena všeobecně. Výhodou je obohacení

školy v oblasti multikultury, žáky často využíváme při multikulturních aktivitách pořádaných školou. Nevýhodou pak v některých případech může být obtížná komunikace s těmito žáky či dočasné sociální „vyloučení“ díky neznalosti řeči a místní kultury.

Jak přijímají žáky různých národností jejich čeští spolužáci?

Jsmo přesvědčeni, že naprostá většina žáků-Čechů vnímá své nové kamarády jako rovnocenné partnery, kteří mohou významně rozšířit jejich rozhled a světonázor, i když to tak ve svém věku ještě samozřejmě nevnímají.

Co říkají na „multikulturní školu“ rodiče?

Vzhledem k tomu, že se poměrně velká část rodičů zúčastňuje našich multikulturních aktivit (jako je například Multikulturní týden, jarmark, ples), předpokládáme, že multikulturalitu školy vnímají pozitivně. Dosud jsme se nesetkali s žádnou negativní či zamítavou odezvou jak ze strany žáků, tak ze strany rodičů.

Dá se řada národností ve škole využít i pro tvorbu dalších školních projektů nebo akcí?

Ano, žáky oslovujeme v různých projektech, jako je například Edison či Multikulturní týden, kde se formou přednášek či dokonce workshopů někteří z nich podílejí na jejich realizaci.

Velký ohlas měl ve škole právě i Multikulturní týden. Co je jeho cílem a jaká bývá jeho konkrétní náplň?

Obecným cílem všech našich multikulturních aktivit je seznámení s cizími kulturami, odlišnými zvyky a tradicemi. Naším záměrem je, aby si žáci mohli na vlastní kůži něco vyzkoušet a zažít. Nejúspěšnějšími aktivitami byly v tomto směru tancování, ochutnávky nápojů a pokrmů, kaligrafie, cizokrajné pohádky, ale také beseda s letuškou a jiné.

Jaké aktivity zaměřené na integraci cizinců chystáte v brzké době?

Rádi bychom opět uspořádali multikulturní ples či tematicky zaměřený večer a v rámci projektu Edison uvítali v naší škole několik studentů z celého světa.

Koutek Samíry Sibaiové

K SRDCI NÁRODA PŘES ŽALUDEK

Toto vyprávění začíná v osmdesátých letech, kdy můj otec – Syřan studující v Praze – dokončil studium medicíny a jako lékař nastoupil do práce v nemocnici. Tehdy ho čekala těžká životní zkouška: setkání s československou socialistickou závodní kuchyní. Jeho popis vzhledu a chuti škubánků s mákem v tomto podniku je nepublikovatelný. Znal ovšem i poctivé české jídlo z hospod a návštěv u kamarádů. Cizinec v té době ani neměl na vybranou.

V uzavřené zemi se zkrátka cizokrajné potraviny nedaly sehnat a i těch českých se často nedostávalo. Když tedy měl přijet strýček na návštěvu, tatínek ho poprosil, ať s sebou přiveze syrské jídlo. A strýček zabalil objemný vak mluchijje, nasedl do vlaku a vyrazil na cestu. Aby bylo jasno, mluchijje (česky jutovník) je rostlina se zelenými špičatými listy, které se skladují sušené. Nastala tedy situace, kdy celníci na hranici Československa otevřeli zavazadlo cizince z Blízkého východu a našli v něm pytel jakýchsi sušených temně zelených listů. Mluvili sice jen česky, ale slovo „hašiš“ strýček rozeznal docela jasně. Marně arabsky i anglicky vykřikoval: „To není hašiš, to se jí s kuřetem!“ Nechali si ho tam asi dva dni, než laboratoř poslala rozpačitý posudek: „Nejedná se o drogy, ale pravděpodobně se to nehodí k lidské konzumaci.“ To samé si můj otec myslel o škubánkách s mákem.

Tehdejší těžkosti znějí v dnešní době téměř neuvěřitelně. Po Česku najdeme stovky restaurací a obchodů s ingrediencemi mezinárodní kuchyně. Je libo pizzu, „čínu“, kebab? Mnoho jídel dostalo i nové různé české názvy. Docela mě zaskočilo, když mi poprvé v restauraci nabídli „koleslav“. Znělo mi to velmi staročesky, jako jméno nějakého středověkého krále. A on to zatím byl obyčejný salát coleslaw.

Ochutnat jídlo země je nedílnou částí jejího poznávání. I když se to někdy neobejde bez šoků a nedorozumění. Typická byla reakce mých arabských známých na český chléb: „Ne, děkuji, já nedržím dietu.“ Pokud vás to zmátlo, český chléb připadá spoustě cizincům tmavý, takže ho pokládají za dietní pečivo a za pravý chléb považují housky nebo bagety.

Podobně zajímavá situace nastala, když přijel strýček ze Sýrie a maminka se rozhodla uvařit k obědu typické české jídlo. Vybrala si švestkové knedlíky. Strýček pohlédl na talíř s pochoutkou posypanou moučkovým cukrem a zdvořile pravil: „Děkuji, ale dezert si dám až po obědě.“ Jinak ale měla maminka s knedlíky později v Sýrii úspěch. Obzvlášť naše sestřenice si „ekelebele“ velmi oblíbily.

Foto: Archiv

Česká kuchyně má rozhodně co nabídnout. Je chutná a vydatná, i když ne zrovna nejzdravější. Má svoje zvláštní specifika. Knedlíky v tolika podobách se snad nepřipravují nikde jinde na světě, brambory jsou naprosto zásadní. Zelenina je odstrčena do role přílohy a maso se stalo symbolem prosperity. Pokud člověk nejí vepřové, pořád si může pochutnat na svíčkové nebo kachně se zelím. A pokud je vegetarián... Inu, může si dát ty škubánky s mákem.

Globalizace ovšem zasáhla i toto pole. Cizinci ve větších městech už nemusí příliš měnit své stravovací návyky. Často se jim daří zcela se české kuchyni vyhnout. To je ovšem škoda, připravují se tak – leckdy nevědomky – o zásadní zkušenost.

Jídlo patří ke kulturnímu dědictví národů stejně jako slavné stavby nebo umělecká díla. A jako složka národní identity je mnohem důležitější, než by se zdálo. Dobře to vidíme teď, kdy syrský konflikt vyhnal do Evropy velké počty uprchlíků. Tisíce Syřanů po Evropě se staly youtubery a jejich kanály neúnavně chrlí videa o vaření. Jejich sledovanost je obrovská. Na vaření a pečení se vrhli muži i ženy. Je to jejich způsob, jak se v cizím prostředí nevzdát svým kořenům. A já s trochou nostalgie vzpomínám na české ženy provdané do Sýrie, které si z vlasti vozily speciální hrnce na pečení českého chleba.

V podstatě jsme všichni stejní, asimilace nám nevoní, nechceme se ztratit, rozplynout. To ale neznamená, že bychom se museli uzavřít sami do sebe, odříznout se od toho druhého, neusednout u jeho stolu. Je dobré pojmout z jeho chleba a nabídnout mu ten svůj. Je dobré se poznávat. A ještě lepší je usednout při tom k plným miskám a talířům.

Mladá generace Vietnamců jde už jiným směrem

Text a foto: Rena Horvátová

V Česku žije zhruba šedesát tisíc Vietnamců, třetina z nich podniká. Provozují především večerky, bistra a v poslední době i nehtová studia. Zkrátka byznys. „Mladá generace Vietnamců jde v posledních letech už jiným směrem než tomu je v případě jejich rodičů“, říká jeden ze spoluzakladatelů organizace VietUp a jednatel firmy Investman, s. r. o., sedmadvacetiletý Nguyen Manh Tung.

K založení organizace VietUp došlo spontánně, dovidám se od sympatáka sedícího na pohovce. Před pár lety začal Tung hledat vrstevníky, kteří se narodili v Česku, ale jejich rodiče neumějí pořádně česky. Chtěl tak vytvořit organizaci „banánových dětí“, které by mohly sbírat informace a předávat je svým rodičům. „Jeden ze spoluzakladatelů organizace měl ideu, že by rád mladou vietnamskou generaci motivoval a vzdělával v oblasti osobního rozvoje. Šlo mu o to, aby sami pomáhali lidem, udělali si jasno kolem své identity, nebyli lhostejní ke své komunitě a neignorovali to, co se kolem nich děje. Takže snahou projektu Odyssea je, že nejdřív se pomůže jedinci najít sama sebe, vytyčit si směr a sociální uplatnění, a poté se motivuje, aby i on sám pomáhal druhým,“ sdělí něco málo z Letní Odyssey neboli několikadenního kempu, který si letos užila třicítka účastníků. Identita je podle slov Tunga jedna ze zásadních věcí, které je potřeba neustále se věnovat. Člověk, který se narodí jako Vietnamec, ale vyrůstá v českém prostředí, se často potýká s problémy spojenými s identitou. Zažitý pojem „banánové děti“, tedy nahoře žluté, uvnitř bílé, se poprvé objevil v médiích v roce 2003, Nguyen Manh Tung vystoupil na toto téma v televizi před šesti lety.

Před nedávnem i Tungovi kolegové Mai Ngoc Minh a Luu Nhat Anh natočili menší videovýzkum, kde se pomocí dvou panenek – černovlasé a blondaté – ptali dětí, která z nich je Vietnamka, která je hodná a naopak ta zlá. „Šlo nám o zamyšlení. A vyšlo z toho, že ta světlavá panenka je ta krásná a hodná,“ říká a okamžitě se pochlubí i svým dalším projektem. Mezi hojně navštěvované akce patří i Vyměňovák, mezigenerační diskusní čtvrtek, kam mohou dorazit jak mladí, tak jejich rodiče a navzájem probrat cokoli, od vztahů v rodině po jakýkoliv postoj k životu. „Čtvrtek jsou tematické, dostane se postupně na cokoli. Věnovat se budeme integraci nebo i smíšeným pářům. Ze začátku jsme se báli, že rodiče mezi nás nedorazí, ale jsme překvapeni výsledkem a i tím, že je o akci stále zájem“.

Ostatně to, že mladí Vietnamci ctí tradice a úctu ke starším, je už na první dojem znát i z facebookové stránky *Přiznání Vietnamců*, která má necelých třicet tisíc fanoušků. Tu má na svědomí Nguyen Manh Tuan. Samozřejmě že větší procento příspěvků je psáno s nadsázkou, ale najdou se i takové, v nich si v komentářích fanoušci stránky postěžují nebo se podělí o svou osobní zkušenost. „Občas zaregistrujeme, že mladí si postesknou, že rodiče na ně nemají čas. Tvrdě pracující rodiče nemá na dítě dostatek času, tak často vyrůstá s českou babičkou. Rodiče přicházejí večer po dvanácti šestnáctihodinové směně, dítěti se nevěnují tolik, kolik by oni sami chtěli. I proto vznikly mezigenerační debaty,“ objasňuje spoluzakladatel VietUpu a pokračuje: „Jde především o generaci našich rodičů, kteří se přistěhovali v 80. letech minulého století za práci nebo na výměnné pobyty. Dítě rodičům dostatečně nerozumí, protože neovládá vietnamštinu a rodiče zase dokonale češtinu. Ale i to se mění, otevřeli jsme s kolegou Duc Anhem, který vystudoval vietnamistiku (a vlastně se zapojili i další nadšenci), jazykový kurz, kam se přihlásilo 150 „banánových dětí“, kterých se to

dotýká, takže i z toho plyne, že chtějí pochopit své rodiče a porozumět se s nimi. Je potřeba si uvědomit, že starší generaci Vietnamců česky už na výbornou nenaučíme, protože se to v pokročilém věku už hůř učí a není na to prostor. Ale mladí ten prostor mají,“ dodává Nguyen Manh Tung a nastiňuje, že kromě mezilidských vztahů je probíraným facebookovým tématem i integrace nebo EET.

Sám se před spuštěním EET osobně sešel s bývalým ministrem financí Andrejem Babišem na jednání v pražské tržnici Sapa. „Mohu říct, že většina vietnamských podnikatelů se vždycky snažila zákon přijmout a neobcházet ho, i když si určité procento Čechů stále myslí, že okrádáme stát. I proto jsme dali s kolegy dohromady videonávod ve vietnamštině, jak nejlépe na EET,“ prozradí podnikatel další ze svých aktivit. Tomu nejvíce vadí, když lidé paušalizují. Podle něj se začalo o vietnamské mafii mluvit po krizi, dřív tu byla známá jen ukrajinská a ruská mafie a pak najednou přišlo něco nového. A přestože se už dávno současná generace Vietnamců neobjevuje jen kolem stánků a večerek svých rodičů a patří mezi vzdělané a úspěšné lidi, občas se v médiích objevují zprávy o velkopěstírnách konopí nebo pašování nelegálního zboží. „Ale jsem rád, že se vedle těchto zpráv čím dál častěji objevují pozitivní vzory z vietnamské komunity. Máme co nabídnout. Od té doby, co tu žijeme, tak jsou z nás výborní lékaři, právníci, byznysmeni, umělci, ale také moderátoři v televizi. Všimám si, že už i takové to tykáání staršímu vietnamskému prodáváči pomalu mizí. Přeci jenom, mladá generace Čechů a Vietnamců tu žijí pospolu,“ dodá na závěr Tung.

ČESKÉ DIVADLO MLUVÍCI ARABSKY

Text: Lucie Němečková

Foto: Irena Vodáková

Pokud si myslíte, že se v Čechách hraje divadlo pouze v češtině, pak jste na omylu! Možná jste už slyšeli o některých anglofonních divadelních skupinách v čele s Prague Shakespeare Company. Nebo o frankofonním nezávislém divadle Na voru, které v současnosti působí bohužel pouze ve Francii. Ale říká vám něco Arabské nedivadlo? Mělo by. Pokud máte rádi divadlo a s poznáváním arabské kultury to myslíte vážně!

Výstřední nápad?

Ano, Arabské nedivadlo se hraje skutečně v arabštině. S českými titulky. Jeho herci, režiséři, dramaturgové a výtvarníci jsou studenti a někteří absolventi arabistiky Ústavu Blízkého východu na Filosofické fakultě v Praze, k nimž se časem přidružili také kolegové ze Západočeské univerzity v Plzni. Z tohoto důvodu si zřejmě skromně a zároveň vtipně říkají „nedivadlo“. I když v mnoha, nejen arabských zemích, je univerzitní divadlo respektovaný kulturní pojem.

S tímto na první pohled poněkud výstředním nápadem – hrát divadlo v arabštině – přišel před šesti lety doc. František Ondráš, odborník na arabské literatury a duše celého souboru. Skvělý způsob, jak motivovat studenty nejen k výuce arabštiny, jak zlepšit výslovnost, jak si zapamatovat některé obraty či obsáhlejší text, ale i k hlubšímu poznání arabské literatury a k osvojení si základních divadelních principů, které se můžou posléze hodit budoucím diplomatům, tlumočnickům, zástupcům firem či zkrátka v běžném životě, kdy je člověk nucen tzv. reprezentovat.

Zrodila se tradice

U zrodu stál také festival divadelních kultur Blízkého východu Nad Prahou půlměsíc, během jehož 4. ročníku v roce 2012 se uskutečnila první premiéra středověkých humorných příběhů – *Maqám* – v Divadle Kampa. Měla obrovský úspěch. Tehdy ještě nikdo netušil, že se zrodila tradice, díky níž vznikne každoročně v rámci spřízněného festivalu Nad Prahou půlměsíc nová inscenace, od roku 2013 uváděná však již v novém, větším prostoru Divadla Na Prádle. Soubor nehraje jen v Praze, byl několikrát pozván na plzeňský festival Arabfest a zahrál i arabským lázeňským hostům v hotelu Thermal.

Experiment, který se vydařil

Za pět let své existence má Arabské nedivadlo ve svém repertoáru pět dramaturgicky výrazných titulů, původních dramaturgií klíčových děl arabských literatur. U nás bohužel všeobecně málo známých. Po *Maqámách* přišel na řadu egyptský nobelista Nagíb Mahfúz a adaptace jeho románu *Skandál v Káhiře*. Premiéra v listopadu 2013 byla o to slavnější, že se uskutečnila u příležitosti 80. narozenin milovaného prof. Jaroslava Oliveriuse, výtečného překladatele Mahfúzova románového skvostu o chudém studentovi, jenž v touze po lepším postavení odhodí všechny hodnoty a zásady, až jeho úsilí končí skandálem.

Následovala dramaturgie Bidpájových bajek pod názvem *Kalí-*

la a Dimna, rovněž v Oliveriusově překladu, který v podobě titulků posloužil nearabistům v sále k snadnějšímu porozumění, i když inscenace už svými nápaditými kostýmy a výrazným zvířecím lícením promlouvala k divákům bezprostředně. Pravidelní návštěvníci mohli pozorovat další jazykové i inscenační pokroky. Experiment s divadlem v arabštině sklízí své plody. Pro velký úspěch se v roce 2016 uskutečnila obnovená premiéra *Kalíly a Dimny*, s níž soubor zdárně prošel „křtem“ před ryze nearabským publikem studentů královéhradeckého gymnázia Boženy Němcové. Zatím poslední nově nastudovanou inscenací byla v roce 2015 dramaturgie novely soudánského autora Saleha At-Tajjiba *Cesta na sever*, rozvíjející dnes aktuální téma života mezi dvěma kulturami.

Fenomén Arabského nedivadla v akci

Pokud jste se až dosud s fenoménem Arabského nedivadla mýjeli, nechte si rozhodně ujít letošní novinku, představení inspirované knihou arabského šlechtice a udatného bojovníka, Usámy ibn Munkize – *Kniha zkušeností arabského bojovníka s křižáky*, jež přináší nový pohled na historii křižáckých válek. Vzpomínky středověkého arabského bojovníka, jenž navštívil nejvýznamnější místa islámského světa, představují klíč k pochopení řady otázek souvisejících s křesťansko-muslimským soužitím na arabském Východě. Zažít Arabské nedivadlo v akci můžete ve středu 22. listopadu 2017 v Divadle Na Prádle v rámci 9. ročníku festivalu Nad Prahou půlměsíc.

LATINSKOAMERICKÉ MEDAILÓNKY

Text: Tomáš Dvořák
Foto: Soukromý archiv

„Díky tanci můžu být sám sebou,“ svěřil se kubánský učitel salsy

Procestoval celý svět, až v roce 1996 shodou okolností zakotvil v České republice. „Tady už zřejmě zemřu,“ řekl Juan Carlos Enriquez.

Má obrovské charisma, originální smysl pro humor i osobitý styl výuky latinskoamerických tanců. Těm se věnuje už od roku 1984, od roku 1996 pak přímo v České republice. „Procestoval jsem celý svět. Zkoušel jsem štěstí v různých zemích. Nenašel jsem ho ani tam, odkud jsem původně vyrazil, tedy v bývalém Sovětském svazu. Tak jsem se rozhodl, že zamířím přes Prahu do Londýna. Britové mi však nedali vízum, a tak jsem v Praze zůstal měsíc, dva, pak půl roku, rok, deset let, patnáct, dvacet a teď už to vypadá, že tady asi i zemřu,“ usmíval se kubánský učitel latinskoamerických tanců Juan Carlos Enriquez.

Tanec životním stylem

„V České republice jsem po materiální stránce celkem spokojený. Mám tady to, co potřebuji pro svou rodinu. Můžu si dovolit to, co bych si doma dovolit nemohl. Horší to je po emocionální stránce. Jak člověk stárne, tak ho to víc táhne domů. Uvědomuji si, jak mí příbuzní a blízcí na Kubě pomalu umírají a že už je možná nikdy v životě nepotkám. Těch financí zase není tolik, abych tam mohl jezdit pravidelně. Tak mám teď výčitky svědomí a bolí mě z toho u srdce,“

svěřil se milovník salsy, pro něhož je tanec také životním stylem. „Je to má cesta, jak můžu být sám sebou, jak se odreagovat a utéct z té každodenní džungle, kterou se člověk musí prosekat,“ podotkl Juan Carlos Enriquez.

„Na Kubě je tanec způsob, jak vyjadřovat své emoce. Bez něj je člověk prakticky postaven mimo společnost. U Čechů je to jiné. Tady jde spíše o jednu z možností, jak poznat nové lidi či jiný způsob myšlení,“ srovnával kubánský lektor, podle něhož však zájem o latinskoamerické tance v České republice roste. „Hlad je zejména po těch, co mají tyto tance v krvi, tedy po lektorech z Latinské Ameriky. Znáám hodně lidí, kteří učí latinskoamerické tance. Jsou to třeba Češi, Maďaři nebo Rusové. Přijde mi to trochu zvláštní. Je to asi jako kdybych chtěl, aby někoho učil Vietnamec anglicky,“ podotkl kubánský tanečník.

Muži se stydí

„Dříve chodili lidé hlavně tančit. Dnes už se ptají, k čemu je co dobré, víc se pídí po detailech,“ sdělil spolumajitel Taneční školy Amblar. „Když k nám někdo přijde na kurz, tak se ze začátku většinou stydí. Hlavně muži. Očekávají ode mě, že s nimi budu jednat v rukavičkách, jako s diplomaty, že je budu přemlouvat, aby šli tančit. To nedělám. Vysvětlím jim, proč jsme tady, že se chceme bavit, něco naučit a zažít nějakou legraci. Snažím se posílit jejich sebedůvěru. Poradím jim, ať

si dají panáka na uvolnění, ale když ani to nepomůže, klidně je pošlu domů. Většinou si to rozmyslí a jdou tančit. Nejdříve fňukají, jak je moje lekce náročná, jak je všechno bolí. Pak si dají panáka, za chvíli se smějí a ve finále už je všechno úplně v pohodě," popisoval reakce některých nesmělejších klientů.

„Člověk samozřejmě musí vědět, jak a co v danou chvíli komu podat. Ale v Praze máme úspěch, a i když občas vyjíždíme i do regionů, tak je vždycky plno. Bohužel nemám klon, abych mohl být na více akcích současně. Naštěstí mi velmi pomáhá moje kolegyně Lucie, která dokáže hodně věcí organizačně dotáhnout, a já se jimi nemusím vůbec zabývat. Dříve jsem také pořádal hodně kurzů, ale nikdy to nešlapalo tak skvěle jako nyní. Za to jsem moc rád," uzavřel.

Dvě velké lásky venezuelské krásky: TANEC A STROJÍRENSTVÍ!

Text: Tomáš Dvořák

Foto: soukromý archiv

„V České republice se dívky na technické obory bojí chodit," všimla si Zulay Fonseca, která při studiu vyučuje latinskoamerické tance.

Když přijde na taneční parket, každý okamžitě zpozorní. Pánové obdivují její krásu, dámy nádherné kostýmy a všichni její temperament a taneční mistrovství. Přitažlivá lektorka latinskoamerických tanců Zulay Fonseca pochází z Venezuely. Už jako malá se účastnila soutěží v národních tancích. V patnácti letech se stala členkou skupiny Los

Salseros de Maracay, která se věnovala především salse. V osmnácti letech poprvé přijela do Evropy. Ta jí doslova učarovala.

Jiná kultura

„Najednou jsem poznala úplně jinou kulturu. Byla to pro mne naprostá exotika," zavzpomínala sympatická tanečnice, jež se usadila nejprve v Českých Budějovicích. „Do České republiky mne přivedla láska. S tehdejším přítelem jsme se potkali ve Venezuele. Když mne pozval sem, moc se mi tu líbilo. Hned jsem si řekla, že bych zde ráda žila,"

poznamenala Zulay, která v roce 2009 založila svou první taneční skupinu Los Alegres, otevřela taneční školu zaměřenou na salsu a každý měsíc organizovala latinskoamerické party.

Přivýdělek při studiu

Neustále na sobě pracovala a snažila se zlepšovat, aby své taneční kreace dovedla k dokonalosti. Proto se účastnila různých letních salsa festivalů a učila se u mnoha lektorů, kteří mají mezinárodní renomé. Netrvalo dlouho a nabídky na zajímavá vystoupení se jen hrnuly. „Chtěla jsem si přivýdělat při studiu,“ upřesnila křehká dívka, která však nestuduje žádný umělecký obor. „Už od malička mne to táhlo k technice. V dětství jsem si nehrála jako správná holčička s panenkami. Přitahovala mne autička,“ usmívala se Zulay. „Možná to bylo tím, že jsem byla pořád s kluky, a protože jsem měla krátké vlasy, tak jsem i jako chlapeček vypadala,“ vysvětlovala venezuelská kráska, která se na vysoké škole věnuje strojírenským oborům. „Vždycky mne zajímalo, jak který stroj funguje, k čemu je a co dělá. Proto mám i základní školu technického zaměření,“ podotkla Zulay Fonseca.

Bojuje proti předsudkům

„V České republice se dívky na technické obory bojí chodit. Řada lidí tu ještě má předsudky, že strojírenství není vhodné pro ženy. To není žádná pravda! Ve Venezuele je v tomto odvětví padesát pět procent žen a často dosahují lepších výsledků než muži,“ sdělila vysokoškolačka, která nyní dokončuje magisterské studium.

A jak jde kombinovat zájem o technický obor dohromady s tancem? „Velmi jednoduše. Obě profese jsou součástí mé osobnosti. Svůj život si bez nich nedokážu představit. Možná to někomu může připa-

dat, jako kdybych v sobě měla dva různé lidi. Bez spojení těchto dvou odlišných světů bych ale nebyla šťastná,“ řekla dívka, která v České republice žije skoro deset let.

„Začátky byly hodně těžké. Asi nejnáročnější bylo naučit se jazyk. Měla jsem ale velkou motivaci tu zůstat. A to i kvůli tomu, že jsem tady chtěla pokračovat ve studiu a rozvíjet se v technickém oboru, v němž má Česká republika velké množství talentů,“ řekla Zulay a potvrdila, že v této branži stále platí heslo „zlaté české ručičky“.

„V Česku se mi líbí, že na rozdíl od Latinské Ameriky všechno funguje včas. U nás je vnímání času přece jen trochu jiné,“ usmívala se milovnice salsy a karnevalové samby.

Tanec má v krvi

„V Latinské Americe máme tanec v krvi. Hudbu posloucháme od malička, prakticky neustále, je to styl života. V Česku máte úplně jinou kulturu. Například na vážnou muziku jste podle mého názoru nejlepší na světě,“ přemítala Zulay Fonseca. „Na latinskoamerickou hudbu však ještě nejste tolik zvyklí. Je pro vás zajímavá, exotická. Hodně často se setkávám s tím, že se Češi zpočátku trochu stydí bavit, odvázat se při této muzice. Ale už mám za ty roky různé figle, aby zapomněli na to, že třeba neumí tento styl tančit. Jde o to, aby se uvolnili,“ pravila venezuelská kráska, která se v roce 2011 probojovala až do finále soutěže krásy Miss Expat.

V Česku je prý spokojená. „Z Venezuely mi tu chybí snad jen pláže a čerstvé mořské plody,“ svěřila se prý až fanatická milovnice světlého piva. „Pít pivo jsem se naučila až tady. Do té doby jsem alkohol vůbec nevyhledávala,“ uzavřela.

„Hudbu máme v krvi,“ říkají členové latinskoamerické kapely Son caliente

Text: Tomáš Dvořák

Když se řekne Kuba, tak se mnohým z nás vybaví hlavně doutníky, rum, azurové pláže a stará auta. Co je však asi nejtypičtější rysem největšího karibského ostrova? Opravdu na každém kroku tu zní tradiční hudba. O tom, že Kubánci jsou skvělí muzikanti a tanečníci, nemůže být pochyb. Jedním z mnoha důkazů, který toto tvrzení jasně dokládá, je i hudební skupina Son caliente.

Tradiční muzika

Tato partička složená převážně z muzikantů z Ostrova svobody dokáže posluchačům navodit atmosféru, která panovala v legendárním Buena Vista Social Clubu. Tradiční kubánská muzika však v jejím podání zní velmi současně. „Jsem přesvědčen o tom, že latinskoamerická kultura má lidem co nabídnout,“ konstatoval Mario Herrera Marsillán, člen skupiny Son caliente. Tato formace vznikla původně na Kubě.

„Procestovali jsme celý svět, až jsme se usídlili v České republice. Tady kapela existuje už několik let, v různém personálním složení. Současná sestava je pohromadě zhruba půl roku,“ přiblížil muzikant, jemuž prý v jeho druhém domově nic nechybí. „Jsem tu spokojený. Jsem rád, že je o nás zájem a věřím, že koncertů bude ještě přibývat,“ usmíval se Mario Herrera Marsillán. „Je vidět, že Češi mají latinskoamerickou hudbu rádi. Baví je a začínají ji poslouchat čím dál víc. Někteří možná ještě nevědí, jak na ni tančit. Ale to není tak důležité. Mnohem zásadnější je, že jim dává radost,“ podotkl zpěvák a raper Juan Carlos Diaz.

Hudba je naplňuje

„Hudba mne naplňuje, je součástí mého života, mám ji v krvi,“ dodal mladý umělec, pro něhož největším problémem v České republice byla jazyková bariéra. „V běžné komunikaci to zas tolik nevadí, ale když chce člověk zabřednout do nějakého hlubšího hovoru, už je to složitější,“ vyjádřil se Juan Carlos Diaz, který si ve svém druhém domově našel ženu. „Z Kuby mi tu chybí hlavně rodina. A na co jsem si v Česku nemohl zvyknout? Na počasí,“ usmíval se při vzpomínce na kruté zimy.

Milovník svíčkové

Nováčkem v kapele Son caliente je zkušený muzikant původem z Bolívie Felix Aguirre. „Předtím jsem měl jiné projekty,“ pravil muzikant, podle něhož se v Česku zvyšuje zájem o poznávání latinskoamerické kultury. „Je to i tím, že hodně Čechů už Latinskou Ameriku navštívilo. Pomáhá tomu také celosvětový zájem o latinskoamerickou hudbu. V poslední době zde vzniklo hodně tanečních škol, které jsou opravdu na velmi dobré úrovni,“ porovnával bolívijský hudebník, jehož k nám přivedla láska.

„Před deseti lety jsem v Bolívii potkal českou dívku. Zamílovali jsme se do sebe a rozhodli se, že budeme žít v České republice. Z Bolívie mi zde chybí hlavně rodina,“ připustil milovník svíčkové a piva. „Nejtěžší bylo zvládnout češtinu. Ale když má člověk dostatečnou motivaci, tak to jde. A tou mojí byla má manželka,“ usmíval se.

ZAŽÍT MĚSTO JINAK

Text a foto: Sabina Badžová

Ulice rozzářily sousedské slavnosti

Již od roku 2006 pořádá spolek Auto*Mat slavnosti Zažít město jinak, které se letos 16. září konaly na 68 místech v Praze a ve více než 20 dalších městech. Sousedské slavnosti nejsou jen o oživení lokalit, ale hlavně o sousedském sblížení. Ulice tak zaplnily koncerty, divadla, dílny, hry pro děti a nechyběla ani spousta dobrého jídla, workshopy, stánky s módou a designem a mnoho dalšího.

Náplň celé události určují sami obyvatelé daných lokalit, které každým rokem spojuje jiné téma. Po tématech „Jídlo“ a „Sport“ to letos byly „Příběhy z naší čtvrti,“ které se netýkaly pouze hrdinů, ale i obyčejných lidí, současných obyvatel, nově příchozích obyvatel, cizinců, dále také příběhy domů a zajímavých míst. Představeny byly prostřednictvím vzpomínání a vyprávění, výstav, komentovaných procházek, přednášek a projekcí, jako byla například projekce krátkých filmů o Praze 7 ve Veletržním paláci.

Zažít město jinak je multikulturní akcí, již se každoročně aktivně účastní také mnoho cizinců. Ti svou kulturu přibližují nejen přípravou vynikajících jídel, ale také formou tanečních workshopů, hudebních vystoupení a vyprávěním příběhů. Na chvíli jsme se tak mohli přiblížit například Mexiku.

La Calle Mexicana

Na 16. září totiž připadá mexický Den nezávislosti, který se velkolepě slavil v Americké ulici. Program byl pestrý již od samého zahájení. Nechyběla latinskoamerická hudba, ať již v podání DJe Cesara Chunta nebo kapely Mariachi Azteca de Praga, která zahrála a zazpívala slavné serenády. Součástí byl také slavnostní mexický pozdrav proveden mexickou velvyslankyní Rosaurou Leonorou Rueda Gutiérrez.

Kromě mexického jídla bylo možné ochutnat mexické pití. Daniel Ramos, majitel firmy Agave Partners, připravoval mexické drinky založené na tequile, mezcalu a mexickém rumu. Daniel Ramos, původem z Mexika, žije v Praze již 8 let a o sousedských slavnostech říká, že jsou skvělou příležitostí, jak s ostatními sdílet své zvyky a tradice a současně se něco dozvědět o těch ostatních. O tom také akce Zažít město jinak je – poznat spoustu zajímavých lidí, sdílet různé kultury, získávat nové poznatky anebo navázat na místní spolupráci. Je událostí, která bourá bariéry a předsudky.

Multikulturní setkání plné barev, vůní a tance

BAREVNÁ DEVÍTKA – FESTIVAL BEZ PŘEDSUDKŮ, O POZNÁVÁNÍ A OTEVŘENÉ MYSLI

Text a foto: Sabina Badžová

Již třináctý ročník festivalu Barevná devítka se uskutečnil letos 26. srpna v malebném parku Podviní v pražské Libni. Návštěvníci se tradičně mohli zúčastnit celofestivalové hry Za hodinu kolem světa o zajímavé ceny a současně se seznámit s pestrou nabídkou etnického jídla z dvaadvaceti zemí. Kromě pochoutek světové gastronomie bylo možné se naučit kubánskou salsu a brazilský tanec forró. Nicméně workshopy nebyly jen o tanci, ale také o hudbě. Bubenický workshop plný energie vedla skupina Bijou Camara and Guinee Toumboui, která zároveň tvořila program na hlavním podiu spolu s dynamickými tanečnicemi. Naopak pro zklidnění mysli bylo možné se připojit k prastaré duchovní disciplíně Falun Gong a meditovat tak v samotném parku.

Na festivalu nechyběl ani dětský výtvarný koutek, stánky s výrobky z Ugandy, suvenýry z Vietnamu a orientální malování hennou. Bylo možné se také seznámit s aktivitami neziskových organizací a ochutnat například kávu z Ugandy u Bwindi Orphans, o. s. Jedinečnou příležitostí k navštívení byla také putovní výstava *Zaniklý svět* o původních kočovných českých Romech a Sintech, jejímž cílem je představit veřejnosti skutečný život Romů a Sintů před druhou světovou válkou. Hudební program na hlavním podiu tvořili různorodí umělci. Skupina UCHO se postarala o zhudebněné povídky z knihy *Hakuna Mataka* o Africe, vycházející ze stejnojmenného projektu o propojování, hlubším porozumění a efektivní pomoci. Celý výtěžek z prodeje knihy půjde na podporu kiberských dětí.

Romskou hudbu představil Mário Bihári, jehož vystoupení jsou vždy jedinečná a za doprovodu piana a akordeonu zazněly kromě autorových vlastních písní také tradiční romské písně včetně romské hymny *Djelem Djelem*. Romská hudba zazněla také od temperamentní kapely Terne Čhave, která patří nejen k nejznámějším romským kapelám v ČR, ale i v Evropě. Svým nadpozemským hlasem očarovala čínská zpěvačka Feng Jun Song vystupující spolu s hudební skladatelkou, zpěvačkou a akordeonistkou česko-slovinského původu Vesnou Careces. V programu nechyběly ani balkánské rytmy v podání skupiny Avlija, v jejímž repertoáru je i tanec, a latinskoamerické rytmy

zazněly hned od dvou kapel. Skupina Encuentro okouzila výběrem folklórních písní z Bolívie, Peru a Ekvádoru a skupina La Desgarda Salsa Orchestra svými temperamentními rytmy roztančila festival.

Akce se uskutečnila v rámci projektu MČ Praha 9 – Barevná devítka 2017 – pro integraci cizinců spolufinancovaného Ministerstvem vnitra ČR.

RATHA-YATRA

Tradiční indický duchovní festival vozů

Text a foto: Sabina Badžová

Nezapomenutelná atmosféra pestrobarevného festivalu připomínající exotickou Indii, to je tradiční indický duchovní festival vozů, který letos slavil v Praze jubilejní desáté výročí. Ratha-Yatra, v překladu „procesí vozů“, je oslava, která se poprvé konala před několika tisíci lety ve městě Purí v indickém státě Urísa, kde představovala cestu boha Krišny do chrámu.

Od roku 1967 tyto slavnosti zdomácněly ve většině velkých světových měst, jako jsou San Francisco, Los Angeles, Londýn, Paříž, New York či Montreal. V České republice se akce poprvé konala v Brně v roce 2007. V Praze se indický festival vozů koná od roku 2008 a jeho pořadatelem je Rathayatra společnost.

Letošní desátý ročník se uskutečnil 16. července. Byl zahájen tradičním průvodem se symbolickým a bohatě zdobeným vozem, který procházel pražským centrem. Celý program se pak konal na náměstí Republiky v Praze 1. Příprava celého festivalu trvá šest a půl měsíce

a pořádá se každoročně v polovině července, letos byl zatím největší z hlediska návštěvnosti.

Bohatý program se nesl v duchu tance a hudby. Na hlavním podiu proběhla krásná vystoupení chrámového tance Bharata Natyamu, kterým tanečníci vypráví příběh, duchovní poučení či duchovní obřad. Hudební vystoupení představili Nara Narayan band a Venu Gopál band. Proběhly také tři multimediální projekce, mezi nimiž byla například Hare Krišna v ČR, nechyběl ani kirtan neboli opakování mantry Haré Krišna.

Součástí oslavy byla tradičně pestrá ochutnávka indického jídla, která byla zdarma, naučná výstava o staroindické védské kultuře a filozofii, butik s oblečením a suvenýry z Indie a samozřejmě stánky s exotickými pochoutkami a výrobky z ekofarmy Krišnův dvůr. Nechybělo ani malování ornamentů hennou.

INTEGRAČNÍ CENTRA

Co se dělo

Kultura

CULTURA LATINA

V roce 2013 uspořádalo Integrační centrum Praha kulturní akci zaměřenou na velmi oblíbenou latinskoamerickou kulturu. Na základě aktuální poptávky po latinskoamerických rytmech se ICP rozhodlo, že ve spolupráci s produkční agenturou Full Pelón uspořádá akci 17. června znova. Nakonec se pro ni pracovníkům povedlo vybrat vhodný prostor – prostranství před barem Stalin, který se nachází pod kyvadlem na pražské Letné a je v letošním roce velmi trendy. Akce měla

Foto: produkční tým ICP

představit latinskoamerické kapely, jež nejsou příliš známé, a dát jim tak příležitost prezentovat svou tvorbu, zvyky a náhled na život. Současně akce otevřela dialog o migraci a integraci, o stále rezonujících tématech v současné české společnosti.

Taneční workshop, který vedl taneční mistr Marian Grocky, zapojil návštěvníky na začátku akce a vtáhl je do rytmu. Následovaly tři živé koncerty kapel, jejichž hudba se dotýká latinskoamerických rytmů – Latin Soul (salsa/bachata/son), Mariachi Azteca de Praga a speciální host – Rajvosa Prag Band (funky/rock). Koncerty roztančily téměř pět stovek návštěvníků a prostranství pod kyvadlem bylo plné do pozdních nočních (či dokonce ranních) hodin.

Představení latinskoamerické kultury nespočívalo však jen v hudbě a tanci, pro návštěvníky byl připravený i trh. Skvělé občerstvení v podobě tacos, quesadillas, gringas a samozřejmě alkoholické margarity připravil stánek La Taqueria de Las Adelitas. Tradiční peruánské občerstvení zajistila restaurace Barranco comida peruana, pro jejich chicha morada a ceviche se návštěvníci vraceli během večera několikrát. Latinskoamerická kultura se však týká i umění a výrobků, proto se do akce zapojila Latin Art Gallery a společně tak s ICP dotvořila jedinečnou atmosféru začínajícího léta.

Text: Tereza Grill

FESTIVAL LIBEREC – JEDNO MĚSTO PRO VŠECHNY

Poslední prázdninový čtvrtek, 31. srpna, se uskutečnil již 6. ročník festivalu Liberec – jedno město pro všechny na náměstí Dr. E. Beneše v Liberci. Festival pořádalo CIC pro Liberecký kraj ve spolupráci s Komunitním střediskem Kontakt Liberec. Záštitu nad akcí přijali náměstek hejtmána Mgr. Pavel Svoboda a náměstek primátora PhDr. Mgr. Ivan Langr.

Celkem 15 stánků prezentovalo svoji komunitu formou veřejných ochutnávek za doprovodu kulturního programu, který sestával z pěveckých, tanečních a hudebních vystoupení cizinců žijících v Libereckém kraji. Návštěvníci mohli zažít dračí tanec vietnamské komunity, ruský a ukrajinský zpěv, vázání indického národního kroje sáří, hru na hudební nástroje mongolské nebo arménské komunity a spoustu dalších vystoupení.

Text: Žaneta Kaprasová

FESTIVAL NAADAM V OTROKOVICÍCH

Kulturní akce Naadam se uskutečnila v rámci Otrokovických letních slavností v rekreační oblasti Štěrkovické. Na této události spolupracovalo CIC pro Olomoucký kraj i Město Otrokovice, které převzalo

záštitu nad propagací a celkovým harmonogramem. Šlo o tradiční mongolský festival, který byl v roce 2010 zapsán na Seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO. Festival zahrnuje mongolský turnaj Böch barilda, koňské dostihy a lukostřelbu.

Zápas Böch barilda budil u veřejnosti velký zájem. Turnaje se účastnili zájemci z celého Zlínského kraje a z dalších regionů České republiky. Pravidla utkání spočívají v tom, že když se jeden ze zápasníků částí těla (loket, záda, rameno) dotkne země, prohraje (něco jako římský zápas). Účastníkům bývá udělen titul dle žebříku úspěšnosti.

Pro děti byl připravený doprovodný program, který zahrnoval soutěže a hry (lukostřelba a běžecké závody). Návštěvníci akce se také mohli zapojit do stavění typické jurty a poté si uvnitř prohlédnout výstavu fotek a historických předmětů z Mongolska. Byla zajištěna ochutnávka mongolského tradičního jídla typického právě pro Naadam – tzv. chuusuur (hušúr). Zájemci si mohli také prohlédnout tzv. del, sváteční oblečení, ve kterém někteří mongolští návštěvníci přišli.

Celou akci zpestřilo vystoupení hudební skupiny Dunjin garav s tradičními hrdebními písněmi a hrou na mongolské lidové nástroje. Závěr akce patřil slavnostnímu vyhlášení výsledků a předání ocenění vítězům zápasu. Svátek Naadam umožnil návštěvníkům z řad široké veřejnosti posunout své poznání světa zas o kousek dál.

Autor: Bernard Šulák

AKCE NEJSME SI CIZÍ 2017

Podpora vztahů cizinců s majoritní společností je jedním z hlavních cílů pražského integračního centra. Prostřednictvím neformálních aktivit, jež ICP pořádá několikrát do roka, se můžou Pražané seznámit se svými sousedy-cizinci, kteří vedle nich žijí v těsné blízkosti. Akce se snaží prolomit často nefunkční vztahy zaviněné buď neznalostí jazyka, stereotypy či jen nedostatkem času a prostoru pro společné strávení volného času. Komunitní akce pro celou rodinu se tradičně pořádala v Centrálním parku Lužiny u Kuželkárny ve spolupráci s partnerskou městskou částí Praha 13.

V rámci akce „Nejsme si cizí“ byl opět připraven bohatý program. Příjemnou atmosféru v průběhu celého odpoledne zajistilo hudební trio Brownies a skupina Alva Duo s Bárou Zmekovou. Velký úspěch mělo hudební vystoupení klientek ICP – sester Chudomekchových, které předvedly klasické dílo v moderním zpracování. Návštěvníci se dále mohli nechat inspirovat multikulturní kuchařskou show, v rámci

níž předvádělo sdružení Info-Dráček tradiční vietnamský workshop o balení jarních závitků. Zájemci o latinskoamerický tanec měli možnost zúčastnit se tanečního workshopu od spolku Dance4water.

Ve spolupráci s českou pobočkou mezinárodní organizace Amnesty International se uskutečnila tzv. Živá knihovna – série krátkých vzdělávacích diskuzí se zástupci národnostních, příp. jiných sociálních menšin a marginalizovaných skupin.

Pro děti byl připraven cukrářský workshop, během něhož si vyzkoušely různé techniky zdobení sušenek. Děti si mohly vyzkoušet výrobu origami, dále výrobu zvířátek z papíru, kreslení a malování. Pod vedením zkušených lektorek byly připraveny interaktivní hry zaměřené např. na rozvoj paměti. Nechybělo ani oblíbené malování na obličeje, u kterého se tradičně tvořily fronty natěšených dětí.

Text: Tereza Grill

Foto: produkční tým ICP

OCENĚNÍ ZA VÝBORNÉ STUDIJNÍ VÝSLEDKY

Mezi jedenácti potomky azylantů z pěti zemí, kteří v červnu obdrželi ocenění Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky za vynikající studijní výsledky na MŠMT ČR v Praze, byli také tři žáci z Hradce Králové.

Patnáctiletá Ludmila Illycká ze ZŠ Josefa Gočára, jejíž rodina pochází z Ukrajiny, chce být právnickou a baví ji matematika a němčina. Oceněná dívka se také obětavě stará o svého bratra a účastní se aktivit Integračního centra Diecézní charity Hradec Králové.

Česko si zamilovala i další držitelka této ceny, nadaná třináctiletá Natalia Haddad ze ZŠ Jana Pavla II., jejíž rodina k nám utekla před válkou ze Sýrie. Natalia má samé jedničky, učí se anglicky a líbí se jí španělština. Ráda také tancuje a často účinkuje na akcích hradeckého Integračního centra, stejně jako třetí oceněný Michel, též původem ze Sýrie.

Všichni ocenění hovoří plynule česky a jsou u nás moc spokojeni. Cílem vyznamenání je povzbudit a motivovat ke studiu další děti azylantů a zlepšit obraz uprchlíků v očích Čechů.

Text: Jana Karasová
Foto: Olga Landovská

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PO ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

V rámci aktivit CIC pro Jihočeský kraj proběhl netradiční sociokulturní kurz ve formě komentované prohlídky po městě České Budějovice. Klienti tak mohli poznat zblízka historii centra Českých Budějovic a význam místních památek.

Ludmila Illycká přebírá ocenění
za vynikající studijní výsledky

OSTROV POZNÁNÍ ANEB S KNÍŽKOU KOLEM SVĚTA

CIC pro Olomoucký kraj pozvalo své klienty i širokou veřejnost do Knihovny města Olomouce, kde se konalo vyhlášení výsledků již 12. ročníku kvízové soutěže pro děti a mládež od 7 do 15 let s názvem Ostrov poznání. Ten letošní měl podtitul S knížkou kolem světa a mladí čtenáři se mohli od března do května prostřednictvím soutěžních otázek dozvědět o literárních i kulturních zajímavostech z různých koutů světa.

Nejúspěšnější řešitelé byli představeni a odměněni na slavnostním vyhlášení výsledků, které se konalo dne 21. června. Po slavnostním předání cen vítězům byl pro přítomné již tradičně připraven také doprovodný program. Olomoucké Centrum prostřednictvím pracovníků Katedry asijských studií FF Univerzity Palackého Olomouc realizovalo besedu spojenou s workshopem. Akce byla tematicky věnována Japonsku, především japonské kultuře a písemnictví. Během úvodní besedy se přítomné děti, jejich rodiče a další účastníci akce dozvěděli mnoho zajímavostí o vzdálené zemi. V rámci workshopu japonské kaligrafie pro ně byly připraveny i praktické ukázky psaní obrázkového textu. Zájemci využili možnosti psaní základních znaků a slov, vyzkoušeli si napsat např. své jméno.

Text: Věra Sedláčková

DĚTSKÝ DEN

Centrum na podporu integrace cizinců pro Karlovarský kraj uspořádalo 10. června akci Dětský den. Akce se zúčastnili děti a rodiče z vietnamské, ruské, ukrajinské komunity a česká veřejnost.

Dětský den se odehrával na venkovním prostranství Centra v duchu zábavy, soutěží, her a odměn. Animační program byl zajištěn vystoupením herců interaktivního Divadla Z bedny. Připravili si pohádku s ekologickým podtextem, během níž se děti formou hry učily třídit odpad. Potom zpívaly, tančily a soutěžily v disciplínách jako jsou např. přetahování lanem, skákání přes švihadlo, „židlíčkováň“ v bujaré atmosféře, kterou herci dokázali vytvořit. Všechny překvapily děti z vietnamské komunity, které si pro tuto příležitost připravily vystoupení se zpěvem dětské tradiční vietnamské písně.

Text: Regina Hořínková

Foto: Jana Hejnov

PRÁZDNINOVÝ TÁBOR VE ZNAMENÍ POHÁDKOVÝCH DÍLEN

Oblíbená písnička *Dělání, dělání* ze známé české pohádky byla hlavním mottem letního dětského tábora, který v červenci uspořádalo hradecké Integrační centrum v Neratově u Bartošovic v Orlických horách. Letos se ho zúčastnily bezmála tři desítky dětí původem z Ukrajiny, Ruska, Sýrie, Česka a dalších zemí. Vedle nácviu pohádkového divadla byly táborové aktivity zaměřeny také na poznávání přírody, sportovní dovedností, zručnost a tvůrčí dílny. Děti se pustily i do úklidu lesa a osady Neratov, která se nachází na česko-polském pomezí.

Od svých vedoucích se děti také dozvěděly zajímavosti o dramatické historii tohoto poutního místa, které před 2. světovou válkou obývali převážně Němci. Odpolední hry a soutěže venku vystřídalo za bouřky společné tvoření v šicí dílně.

Hlavním úkolem třetího dne byla příprava divadelního představení. Děti si samy dokázaly napsat scénář, zrežisovat a zahrát vlastní pohádkový příběh. Zvládly si i vyrobit jednoduché kostýmy. Po náročném dni si pak všichni užili večerní táborák. Poslední den si kluci a holky prohlédli místní farmu a zahradnictví, kde se učili rozeznávat květiny a bylinky.

Na táboře se sešly děti různých národností, které se brzy skamarádily při společných aktivitách. „Tábor se mi moc líbil, ale byl krátký. Chtěl bych tam být déle. Nejvíc se mi líbily hry, divadlo a písničky. Také jídlo bylo výborné a příroda i ubytování,“ hodnotí letošní prázdninový pobyt Jan Allaham ze Sýrie.

Text: Jana Karasová
Foto: Nataliya Dotsenko

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

Od 7. do 18. srpna organizovalo Integrační centrum Ústí nad Labem příměstský tábor, kterého se zúčastnily děti z Ukrajiny, Vietnamu a Afghánistánu. Každý den od 9.00 do 12.30 se děti zábavnou formou prostřednictvím jazykových her učily češtinu. Po výuce následoval další program: tvůrčí dílny, návštěvy kulturních památek, výlety do blízkého okolí a také sportovní aktivity.

JÓGA A ARCHITEKTURA

V komunitní místnosti Jihomoravského regionálního Centra na podporu integrace cizinců probíhaly v uplynulém čtvrtletí již tradiční hodiny jógy s dobrovolnicí Himani Baid a v červnu také interaktivní přednáška pro děti Zajímavá architektura od architektky Svitlany Polak, při které si děti stavěly domečky svých snů.

SEMINÁŘE A WORKSHOPY

Zaměstnanci IC Praha přednášeli 28. srpna pro zahraniční studenty na Anglo-American University. Velká přednáška se týkala pobytových oprávnění, sociálního a zdravotního systému, nostrifikace zahraničního vzdělání i práce neziskových organizací.

V prostorách Informačního centra IC Praha uspořádalo 1. září informační seminář o novele zákona o pobytech cizinců. Změny v zákoně jsou velké a týkají se mnoha cizinců a jejich rodinných příslušníků. Seminář byl také tlumočen do vietnamského jazyka.

Pro odbornou veřejnost a zástupce firem uspořádalo Jihomoravské regionální Centrum v červnu platformu na téma Zaměstnávání cizinců.

V srpnu se v rámci Sportovního parku uskutečnil v Pardubicích Veletř sociálních služeb, během něhož Centrum na podporu integrace cizinců pro Pardubický kraj prezentovalo zájemcům své služby a aktivity.

ha 12. V případě zájmu o volná místa kontaktujte pobočku na Praze 12 prostřednictvím e-mailu: paha12@icpraha.com, nebo telefonicky 775 791 202. Ve spolupráci s MČ Praha 14 jsme úspěšně spustili kurz českého jazyka na Praze 14. Pro více informací o možných volných místech kontaktujte vedoucího pobočky ICP na Praze 14 e-mailem paha14@icpraha.com.

Zveme vás

V říjnu CIC pro Liberecký kraj plánuje uskutečnit komorní hudební Ruský večer. Večer doprovodí komentované povídání o nejkrásnějších místech Ruska za doprovodu recitací a ruských národních písní.

Na podzim ICP uspořádá vzdělávací seminář na téma Jak napsat CV a motivační dopis. O konkrétním datu se dozvíte z webových stránek www.icpraha.com. V říjnu zveme cizince z Prahy 14 na vzdělávací přednášku na téma Práce cizinců v ČR a v prosinci na přednášku Daně a daňové přiznání. Obě přednášky se budou konat na Praze 14. V rámci Festivalu demokracie, do kterého se zapojilo, připravilo ICP debatu na téma integrace. Proběhne 10. října od 18 hodin v Cevro institutu na Praze 1.

IC Diecézní charity HK se zúčastní organizace festivalu Setkání národů 9. listopadu (Adalbertinum Hradec Králové). Konat se bude přehlídka národních kultur, tradic i kuchyně cizinců ze třiceti zemí pod jednou střechou.

ICP vás tradičně zve na Regionální poradní platformu, která se bude konat 14. listopadu na téma Statistiky a čísla o cizincích, návštěvníci se dozví nejen faktická data, ale i výsledky analýzy o postavení migrantů, kterou financovalo hlavní město Praha.

Workshop pracovních skupin, který se koná 12. října, bude připravovat Akční plán na rok 2018–2019 a týká se realizace Konceptce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců.

Jako již tradičně i letos vydá Jihomoravské regionální Centrum na podporu integrace cizinců nový multikulturní kalendář pro rok 2018, který bude slavnostně pokřtěn 23. listopadu.

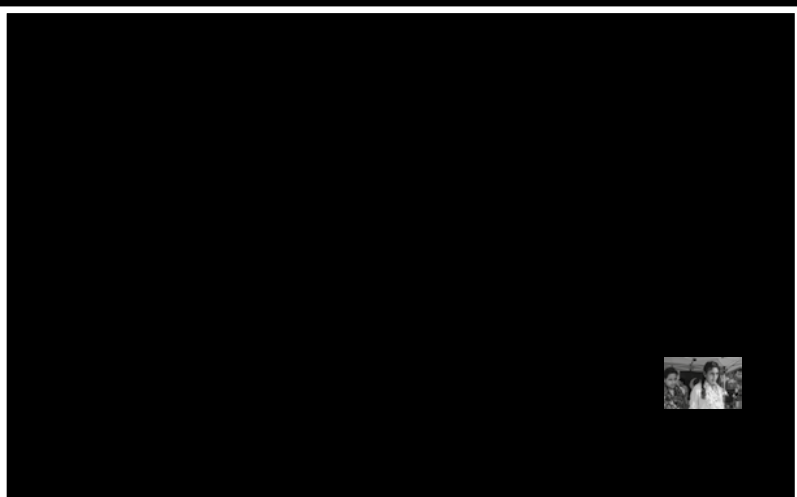
KURZY ČJ

Praha – V průběhu celého září a října budou v ICP a na třech partnerských městských částech začínat kurzy českého jazyka pro všechny úrovně jazykových znalostí – od úplných začátečníků po velmi pokročilé studenty. Pro studenty-záčátečníky jsou také připravené povinné uvítací přednášky, které je seznámí s procesem integrace a dají jim tipy pro snadnější život v Praze. Kurzy probíhají celý podzim, některé budou končit koncem roku 2017, některé až v lednu 2018. Otevřen byl také kurz českého jazyka pro dospělé neslovansky mluvící začátečníky v délce 50 vyučovacích hodin, na kterém ICP spolupracuje s MČ Pra-

Barevná devítka

RODINA ODVĚDLÉ 2017

Tak trochu jiný nedělní oběd...

Neděle
26.11.2017
ve 13 h

Rodina Odvedle spojuje české rodiny s rodinami cizinců u společného oběda. **Od roku 2004 se do projektu zapojilo již 1446 rodin.** Také byste chtěli najít nové přátele, poznat jinou kulturu a ochutnat českou nebo zahraniční kuchyni?

Přihlaste se do projektu!

Online přihlášku a více informací naleznete na www.slovo21.cz nebo na čísle 222 522 070.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Mediační partneři:

Tato aktivita probíhá v rámci projektu na integraci cizinců
financovaného Ministerstvem vnitra ČR.

InfoDnes.cz

PRAŽSKÝ EXPRÉS
MÍSTNÍ V KULTUŘE OD ROKU 1989